

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

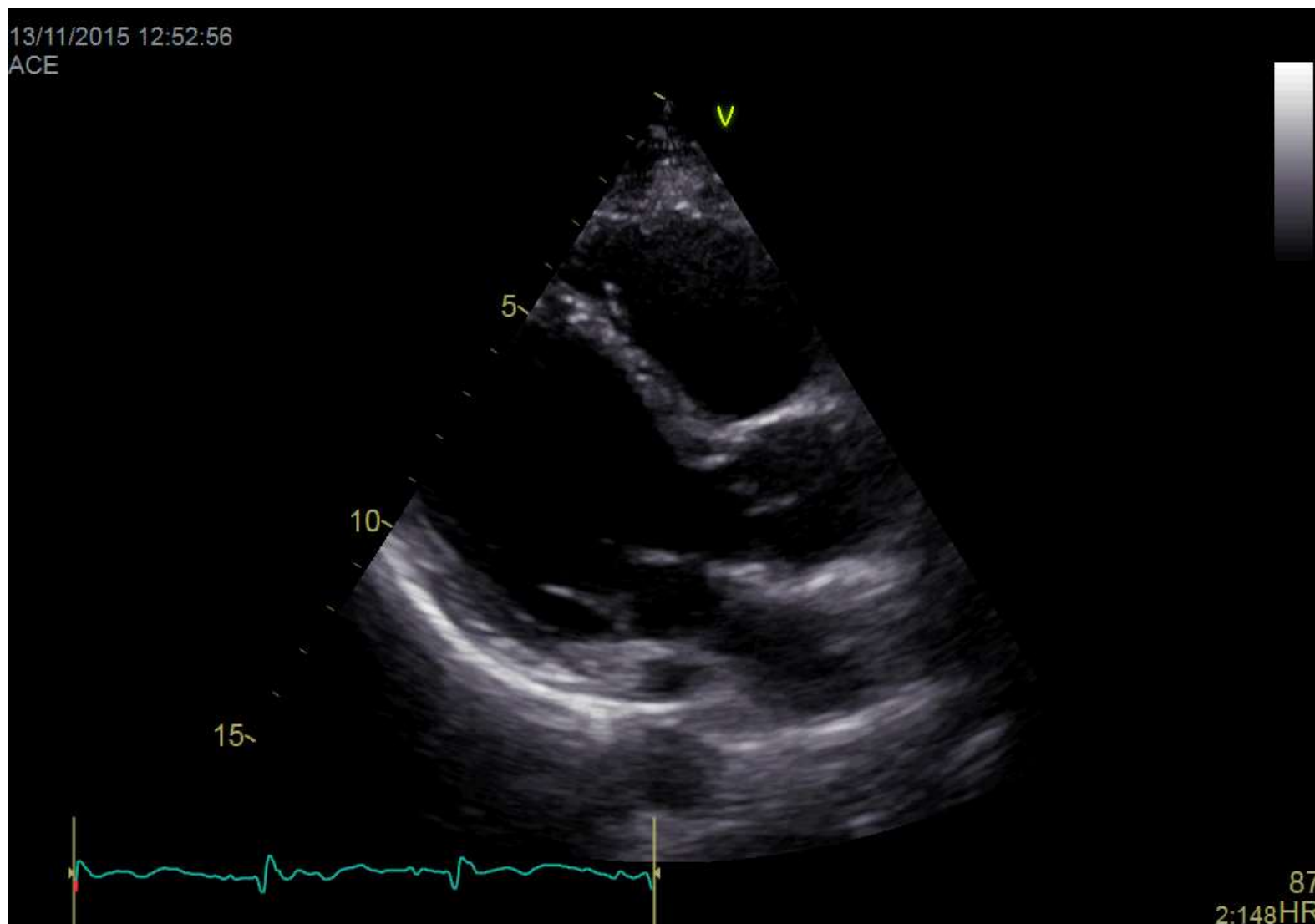
**READY FOR A
QUIZ?**

Tomáš Paleček

II. interní klinika kardiologie a angiologie, 1. LF UK a VFN, Praha

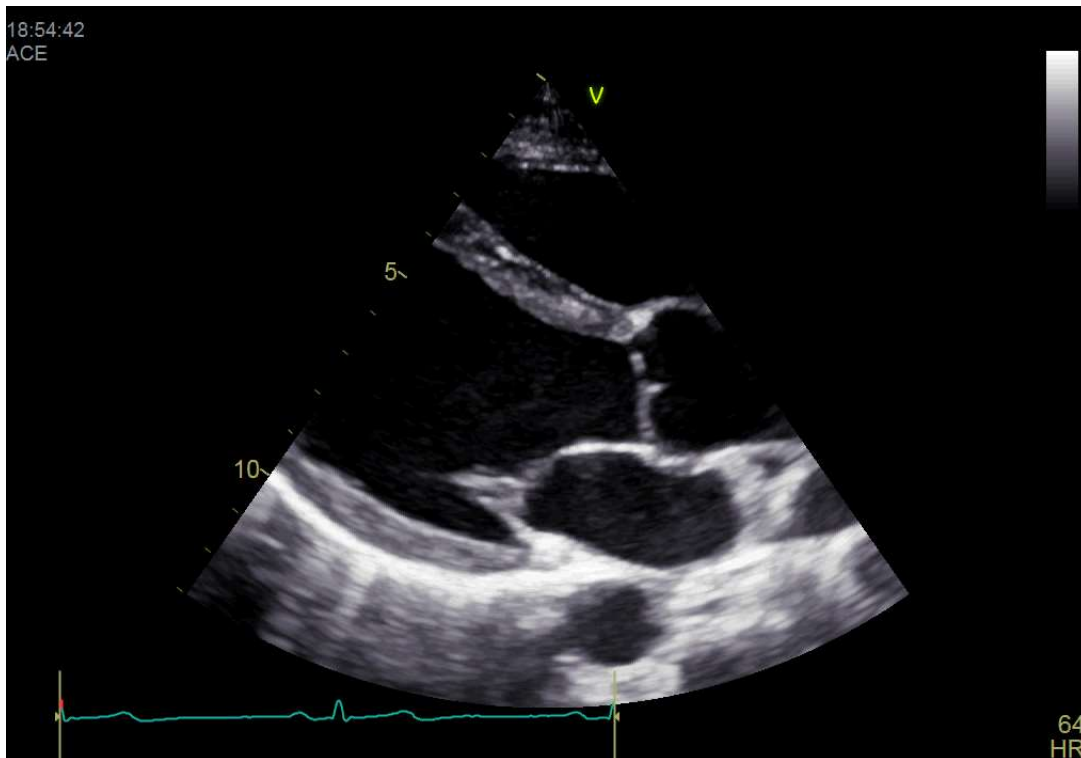

Pacientka č. 1, PLAx projekce

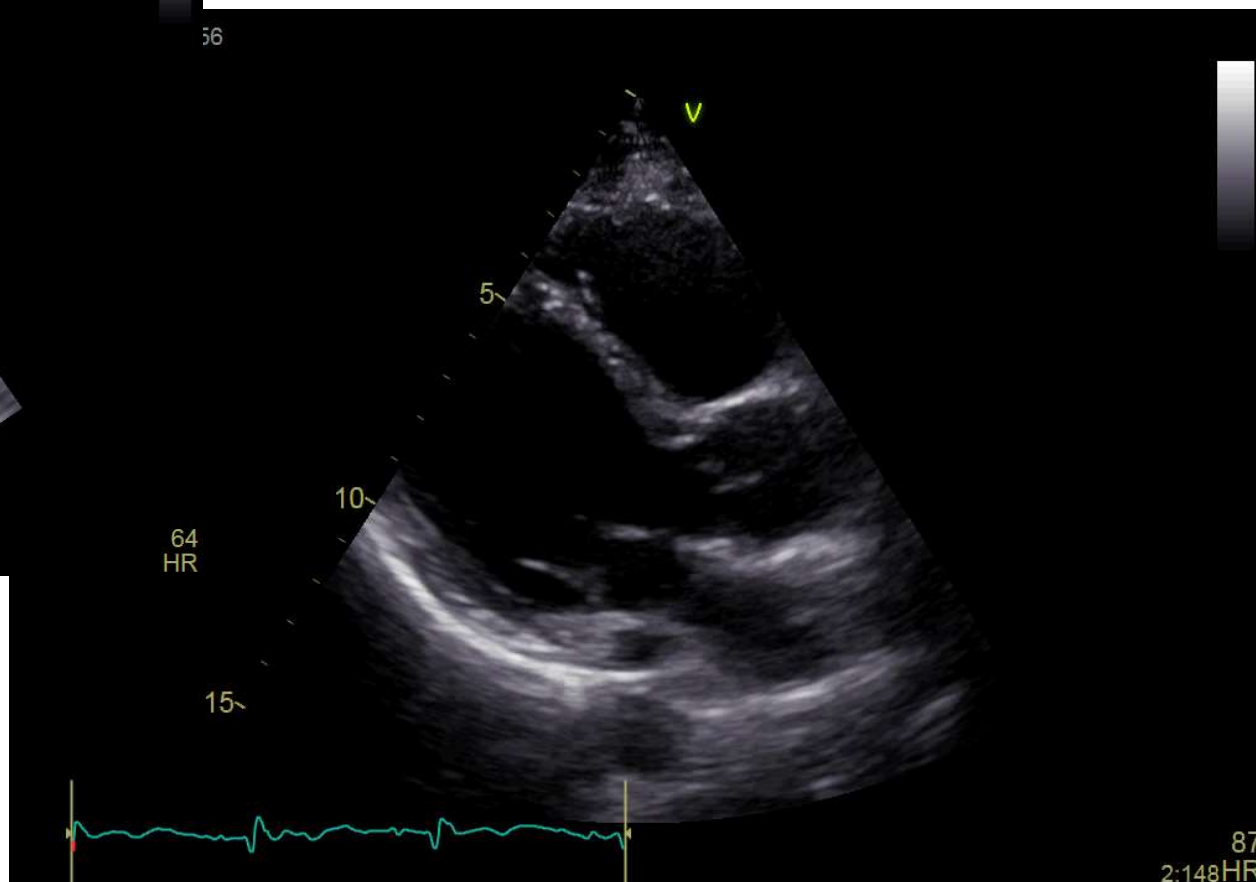

Normální jedinec

Pacientka č. 1

Jaká struktura se u pacientky č. 1 zobrazuje v blízkosti atrioventrikulární junkce, vedle levé síně?

- 1) Parazitární cysta
- 2) Dilatovaný koronární sinus
- 3) Horní dutá žíla
- 4) Descendentní aorta

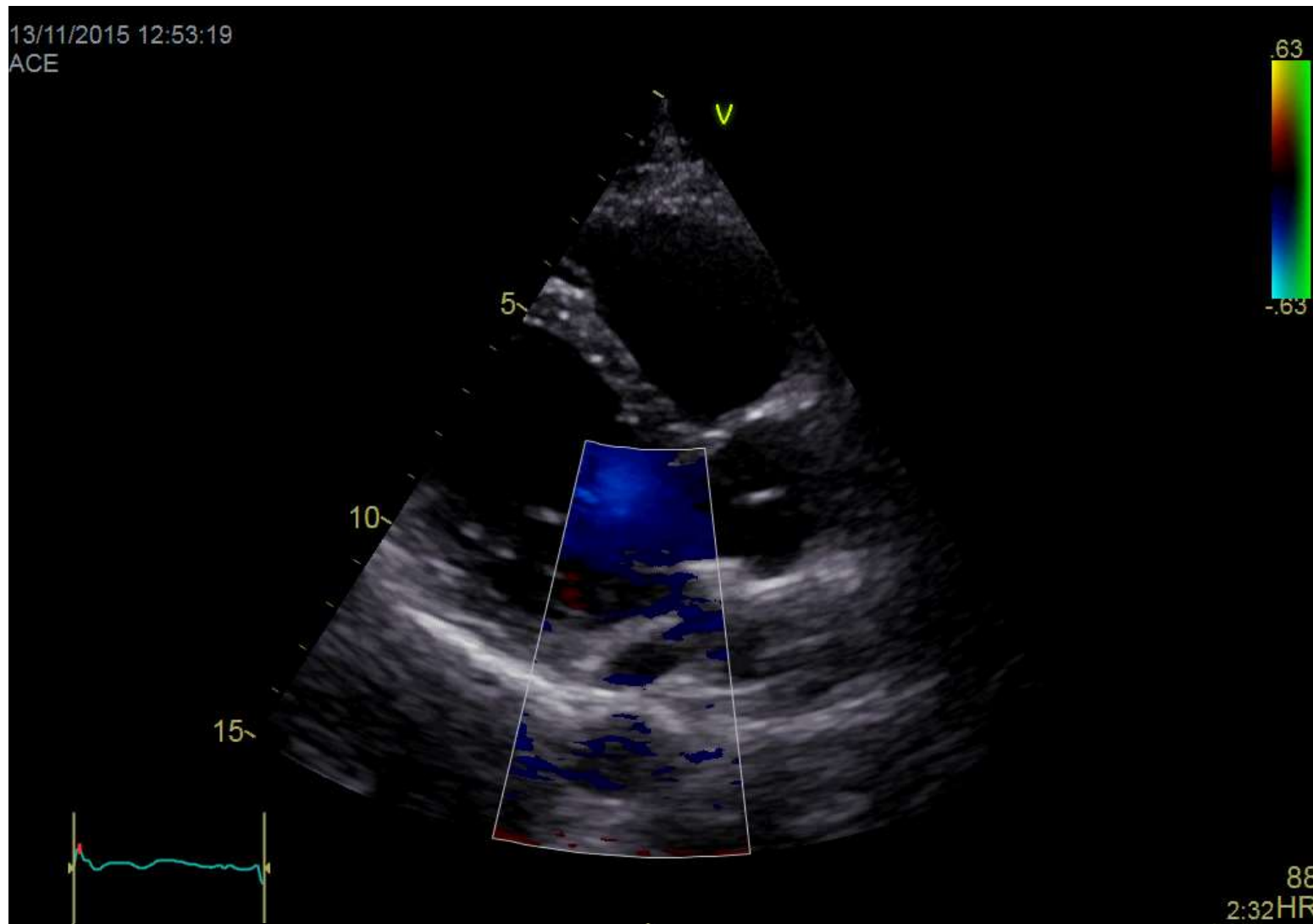

Jaká struktura se u pacientky č. 1 zobrazuje v blízkosti atrioventrikulární junkce, vedle levé síně?

- 1) Parazitární cysta
- 2) Dilatovaný koronární sinus**
- 3) Horní dutá žíla
- 4) Descendentní aorta

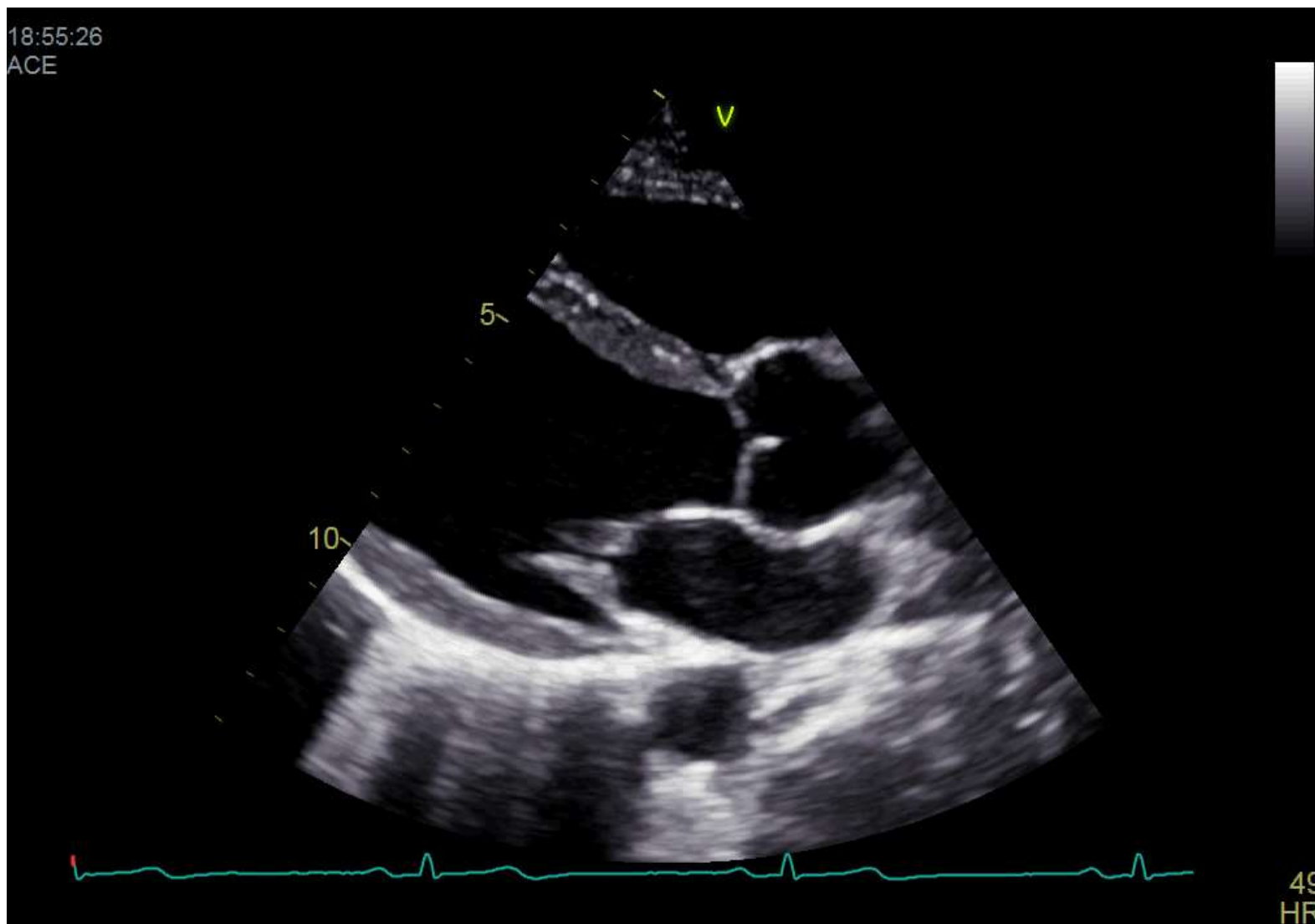

Pacientka č. 1, PLAx projekce

Normální jedinec, descendentní aorta

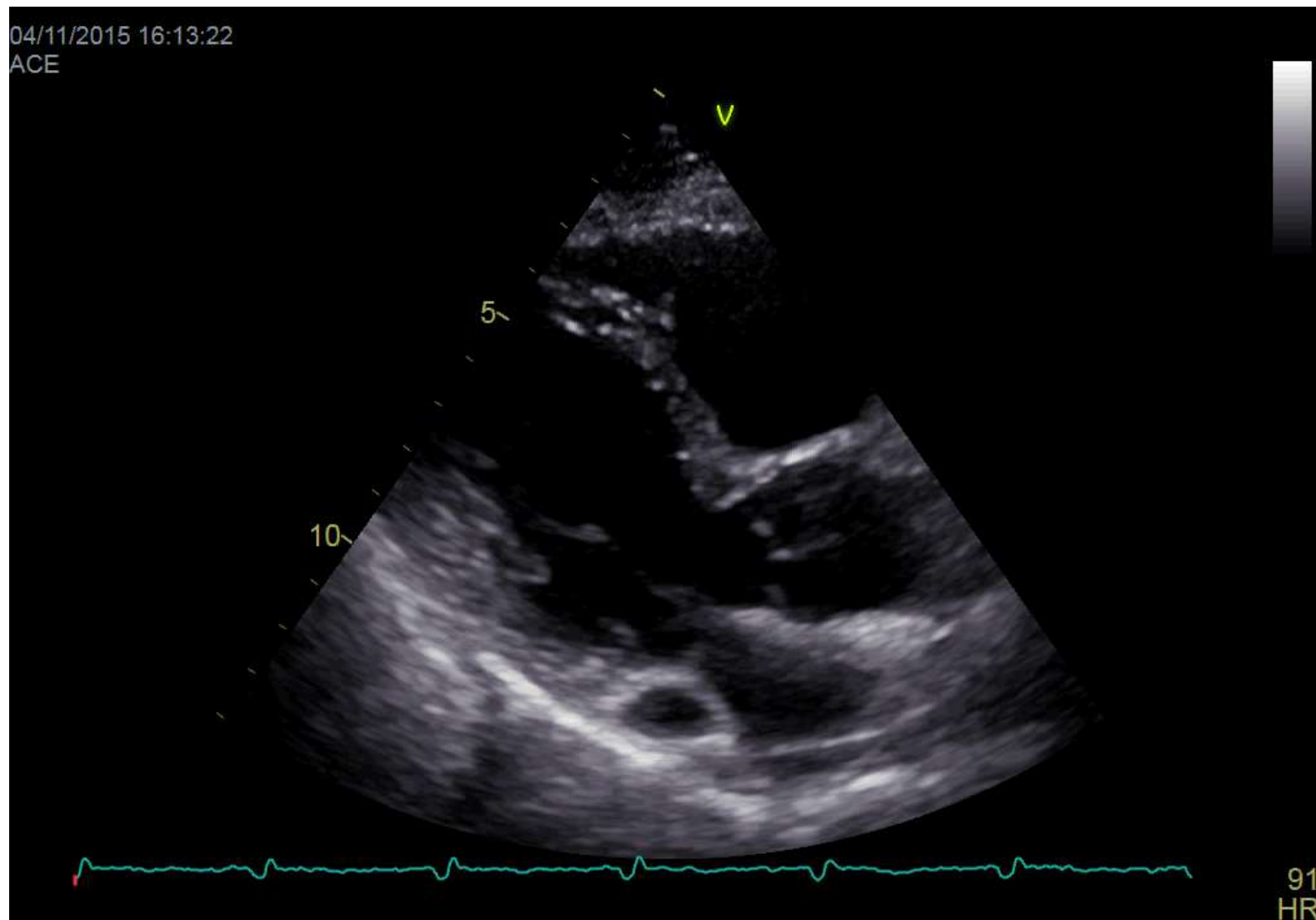

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

PLAx projekce

PSAx projekce

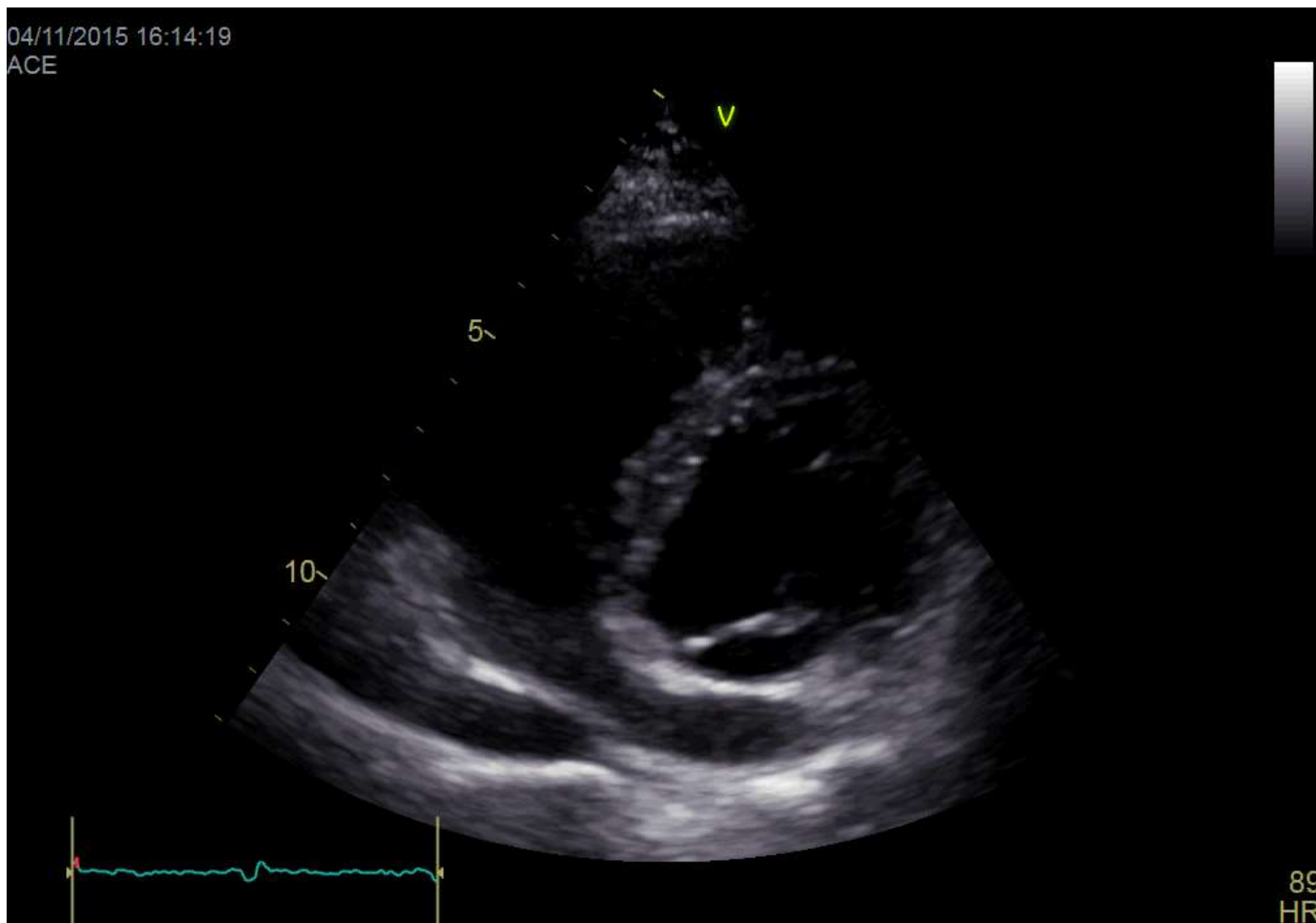

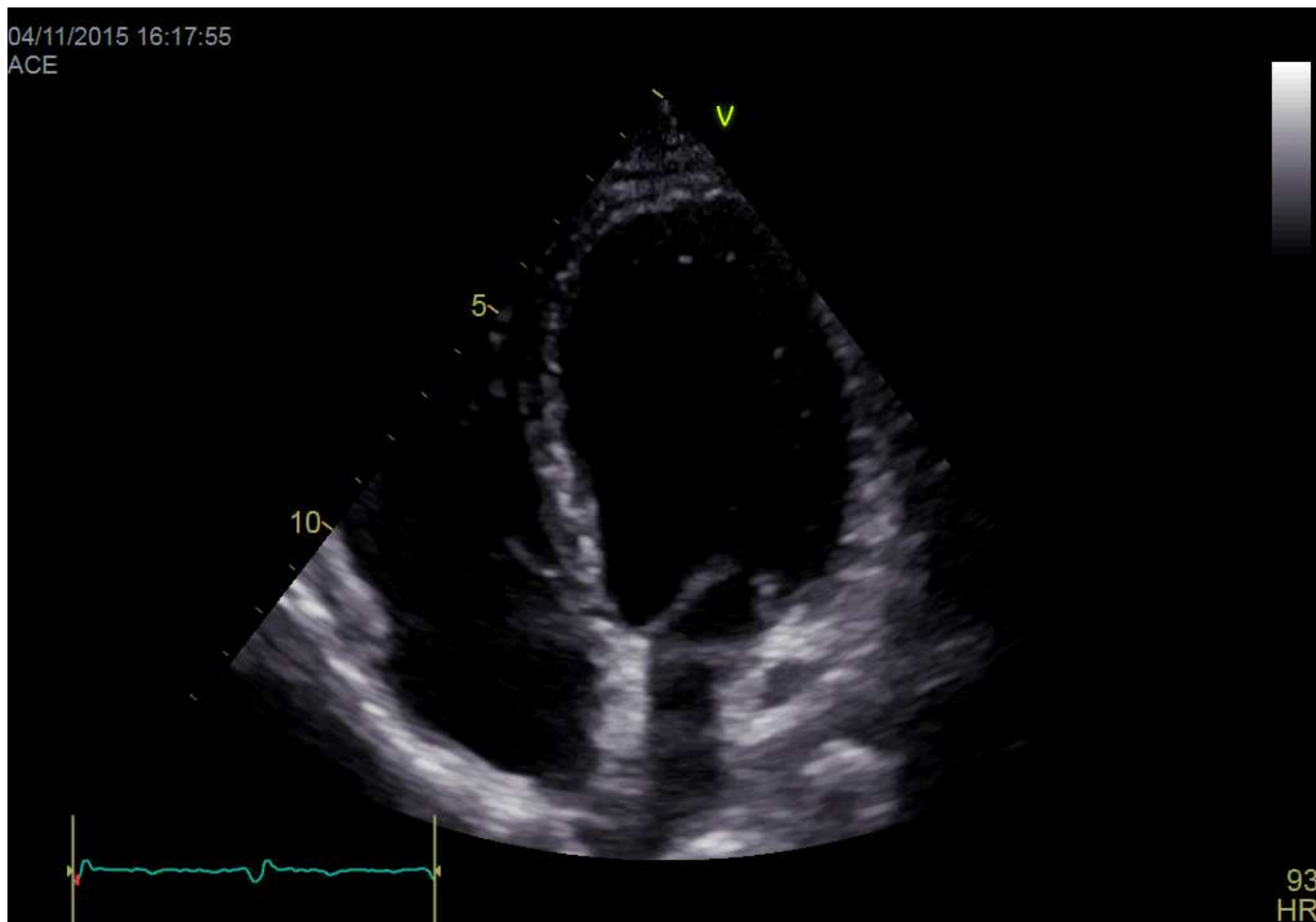
Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

PSAx projekce

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

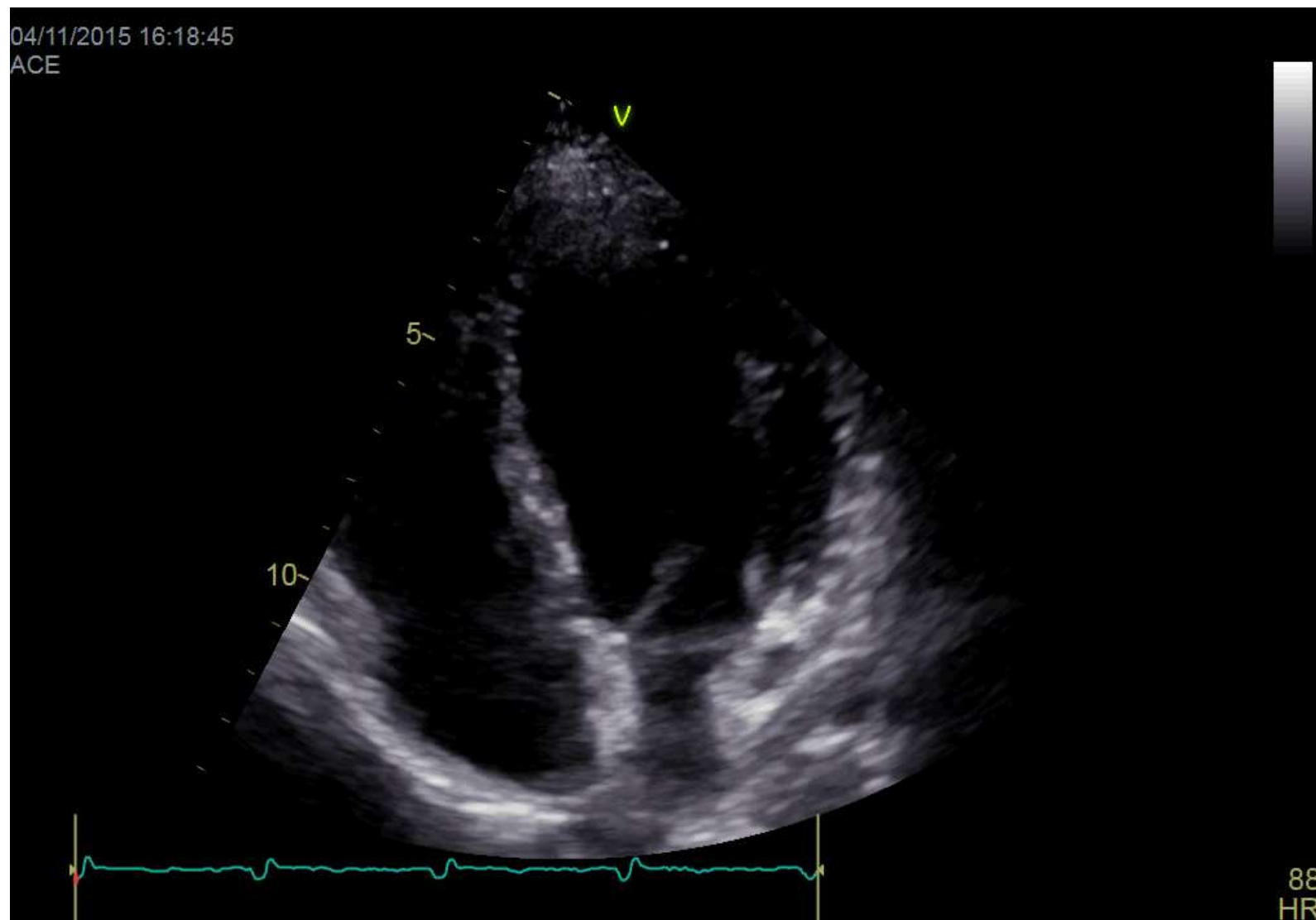
Apikální
4-dutinová projekce

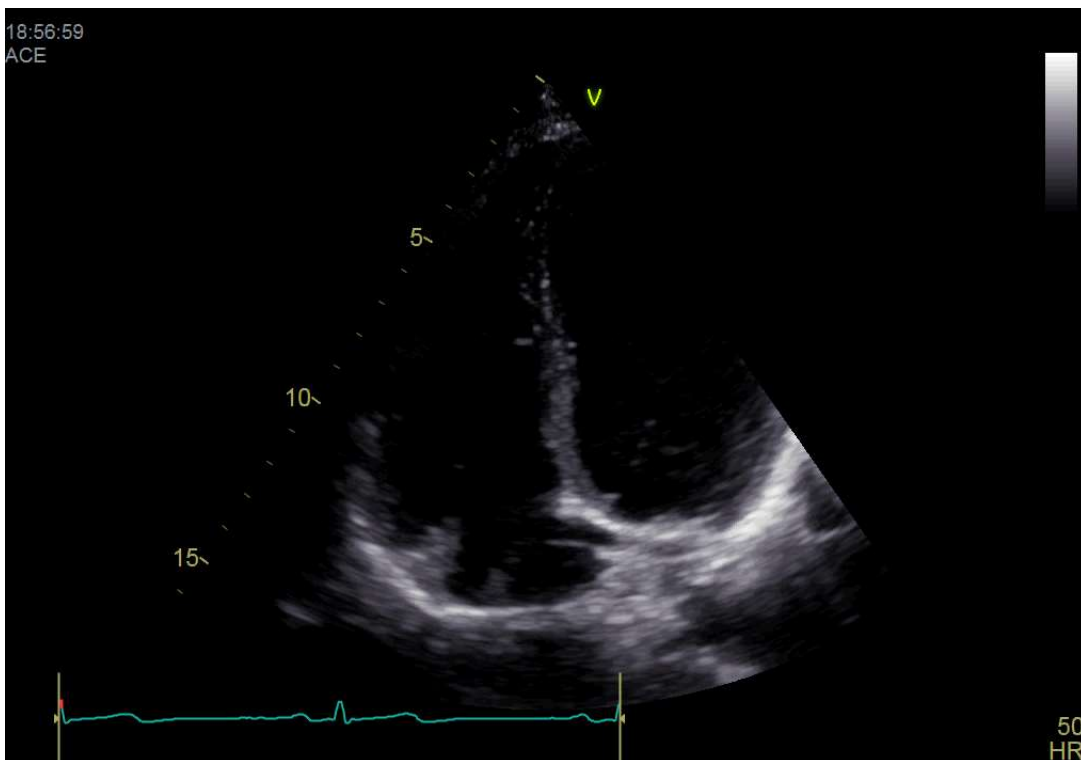
Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

Kaudální sklon
apikální

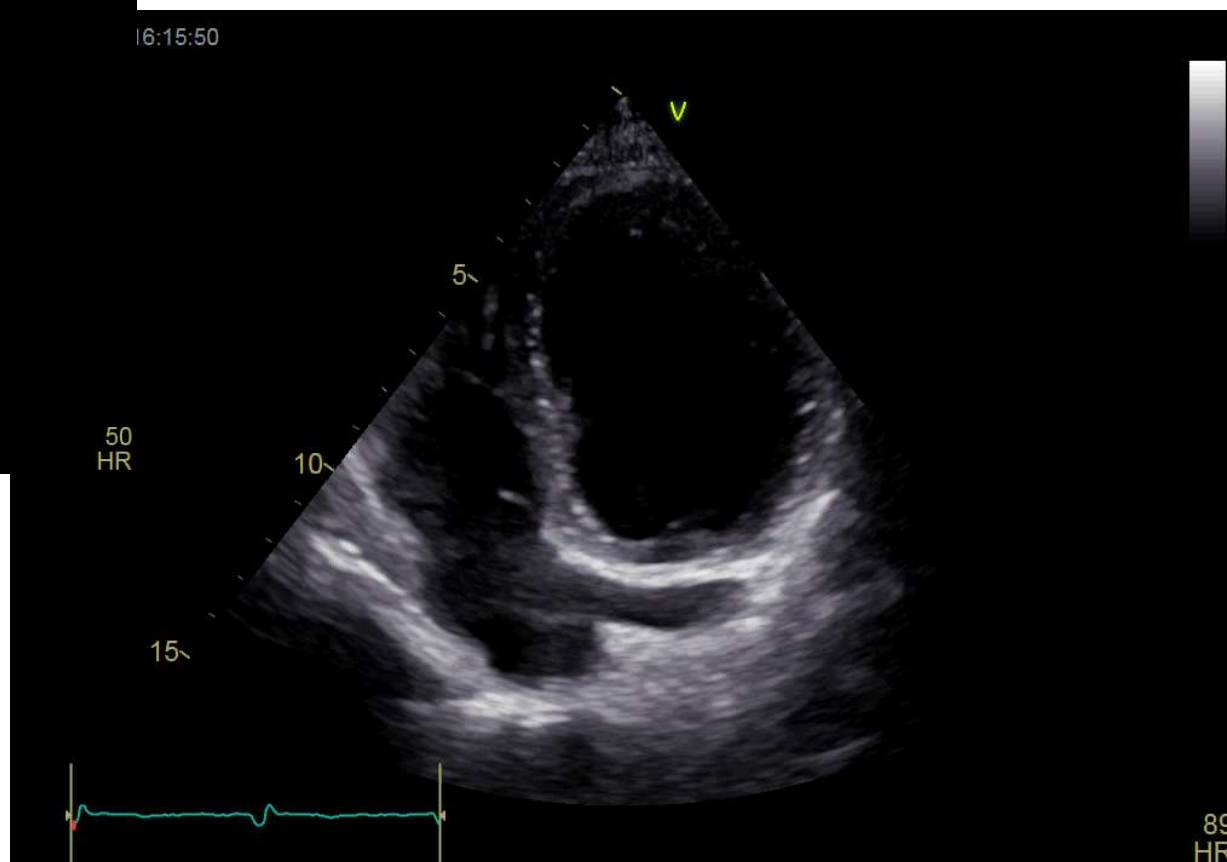
4-dutinové projekce

Normální jedinec

**Pacientka č. 1,
dilatace koronárního sinu
($> 10\text{mm}$)**

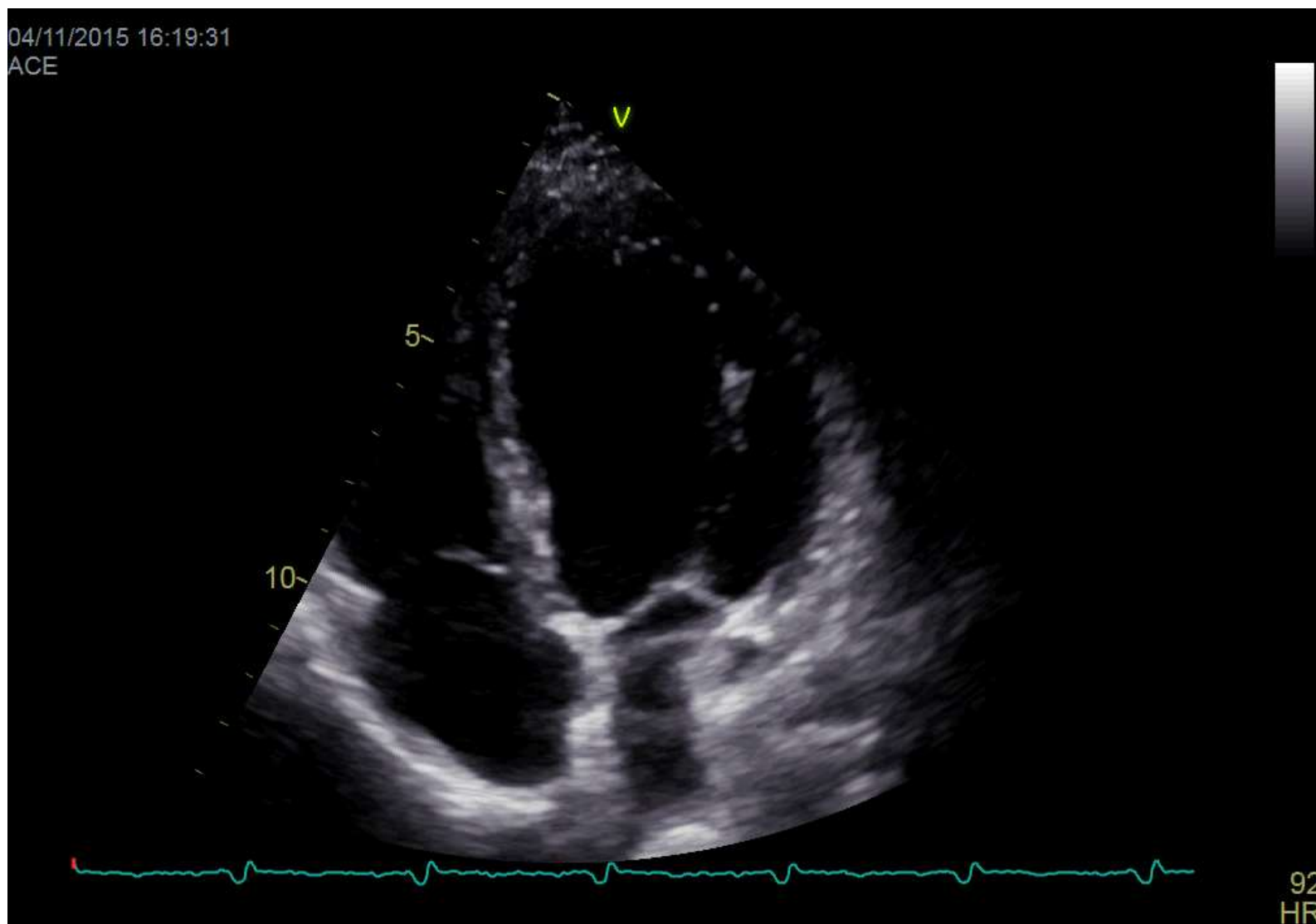

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

A4C projekce

A2C projekce

Jaká může být obecně příčina dilatace koronárního sinu ?

- 1) Chronické zvýšení tlaku v pravé síni
- 2) Perzistující levostranná horní dutá žíla (PLVCS)
- 3) Parciální anomální návrat plicní žíly do koronárního sinu
- 4) Nezastřešený koronární sinus
- 5) Vše výše uvedené

Jaká může být obecně příčina dilatace koronárního sinu ?

- 1) Chronické zvýšení tlaku v pravé síni
- 2) Perzistující levostranná horní dutá žíla (PLVCS)
- 3) Parciální anomální návrat plicní žíly do koronárního sinu
- 4) Nezastřešený koronární sinus
- 5) **Vše výše uvedené**

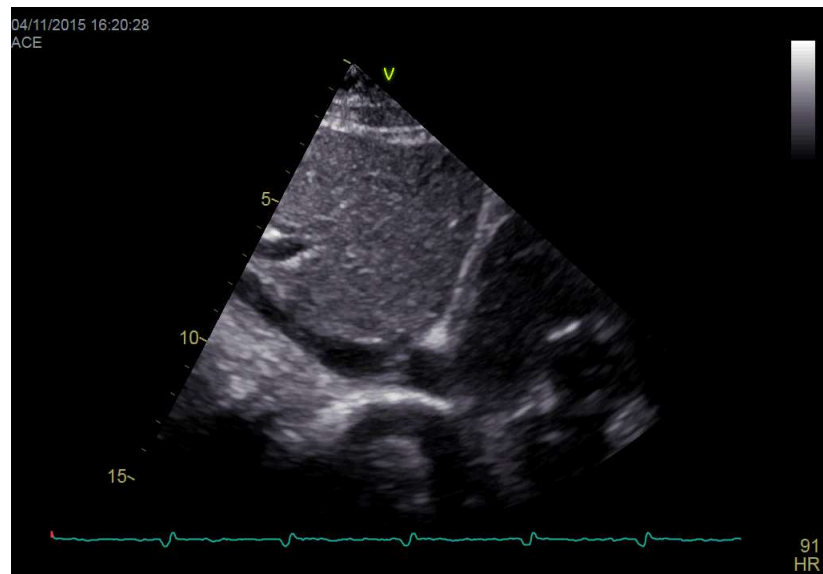
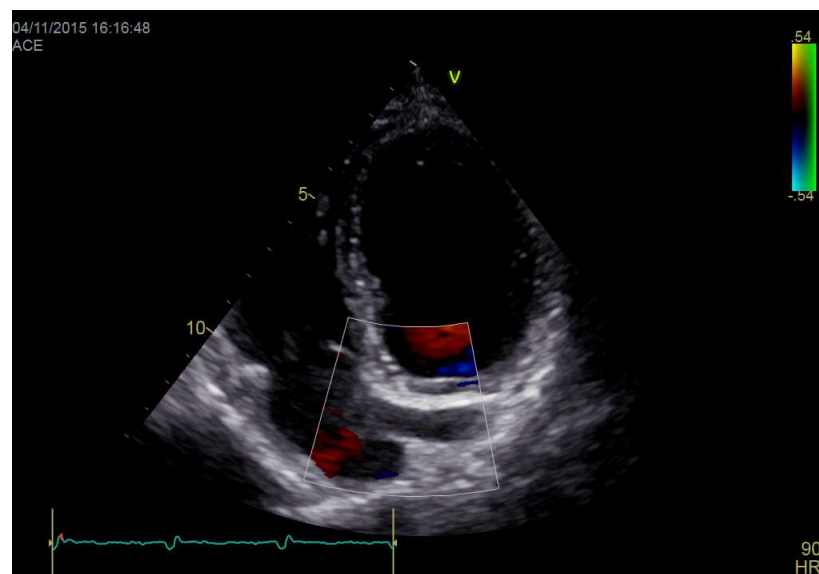
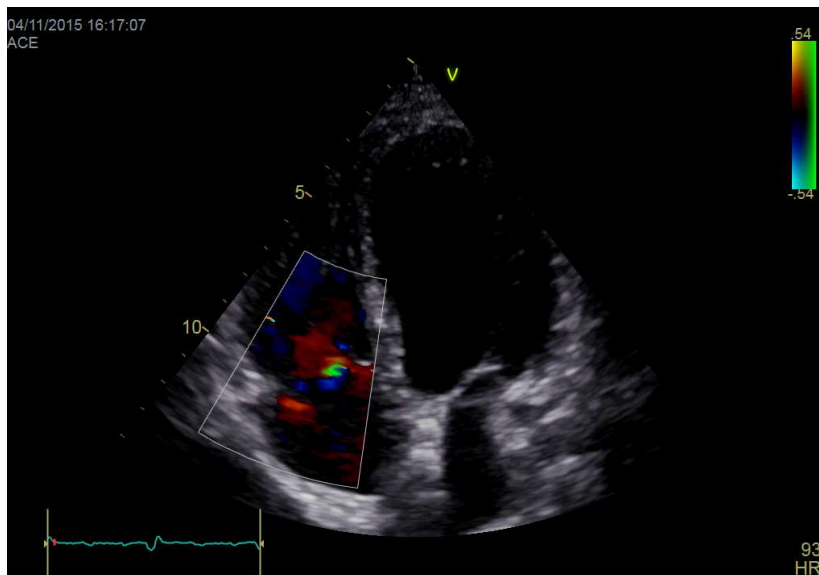

Dilatace koronárního sinu (> 10 mm)

- Perzistující levostranná horní dutá žíla (PLVCS)
- Zvýšení tlaku v pravé síni (chronické)
(trikuspidální vada, těžká plicní hypertenze, dysfunkce PK)
- Anomální návrat plicní žíly do koronárního sinu
- Defekt septa síní charakteru nezastřešeného koronárního sinu
- Koronární A-V fistule
- Absence horní části VCI s drenáží v.hemiazygos l.sin.
do koronárního sinu

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

Jak si nyní nejspíše potvrdíme přítomnost PLVCS ?

- 1) Podáním natřepaného F1/1 i.v. do LHK
- 2) Podáním natřepaného F1/1 i.v. do PHK
- 3) Jícnovou echokardiografií
- 4) CT vyšetřením

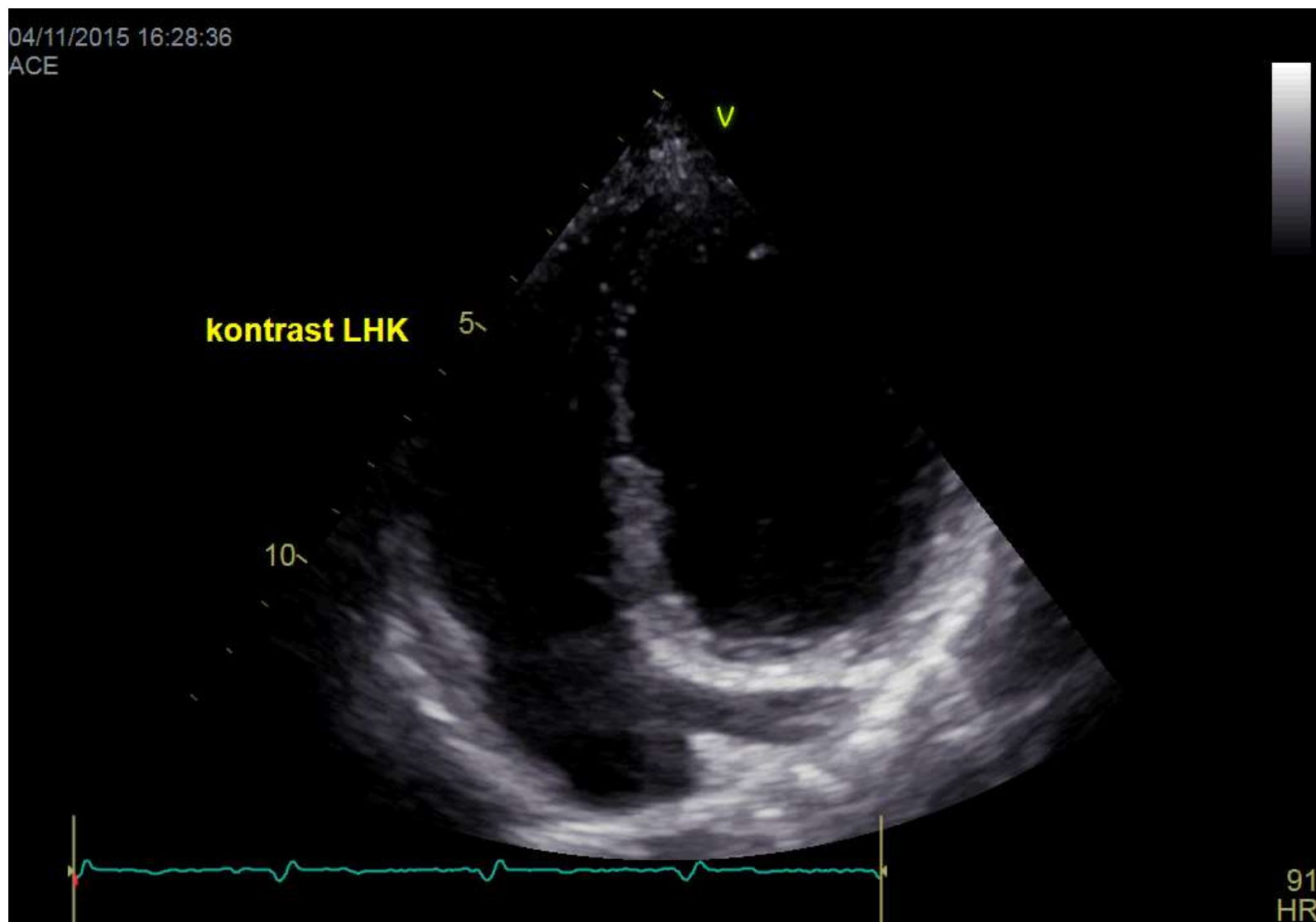

Jak si nyní nejsnáze potvrdíme přítomnost PLVCS ?

- 1) **Podáním natřepaného F1/1 i.v. do LHK**
- 2) Podáním natřepaného F1/1 i.v. do PHK
- 3) Jícnovou echokardiografií
- 4) CT vyšetřením

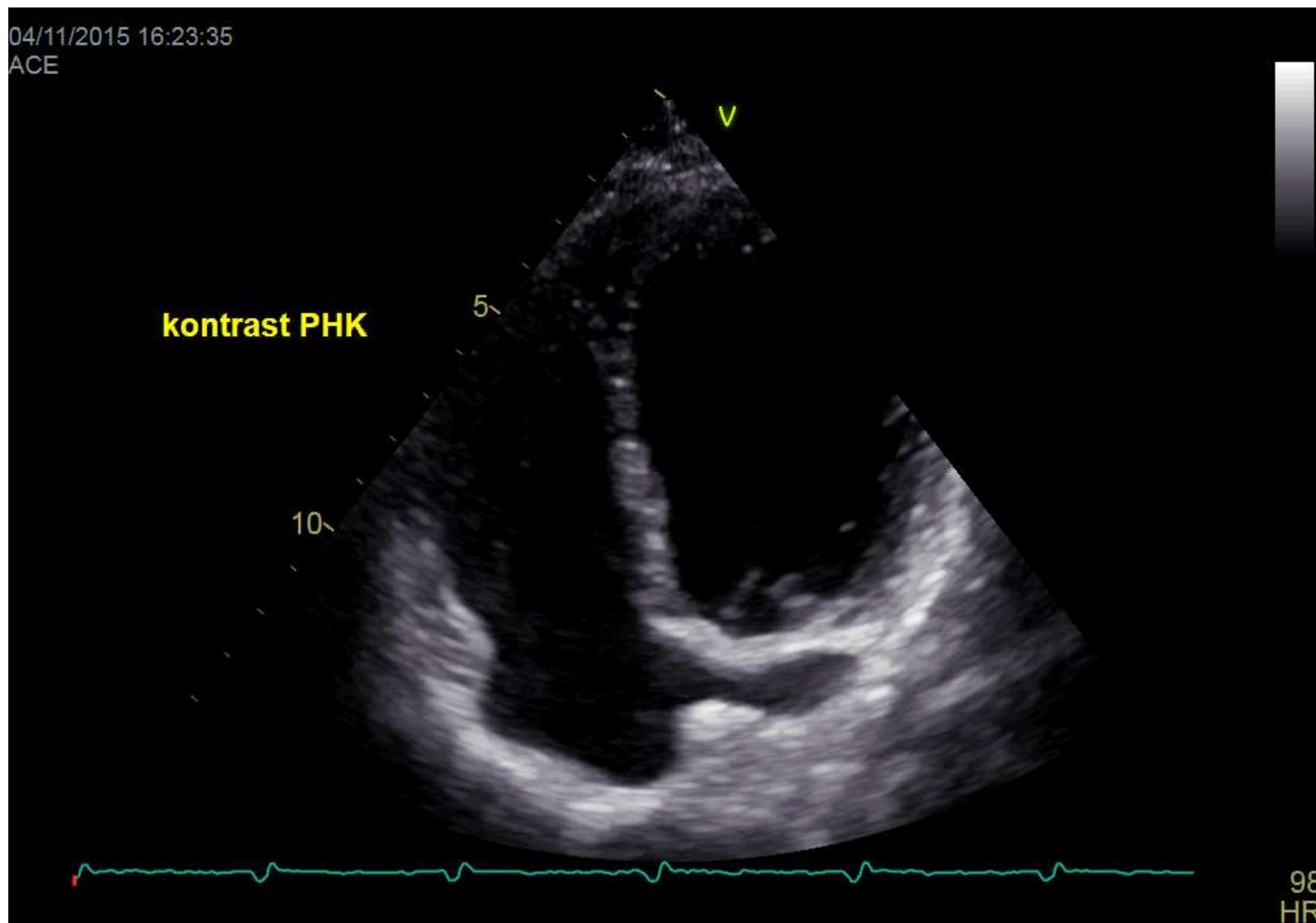

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

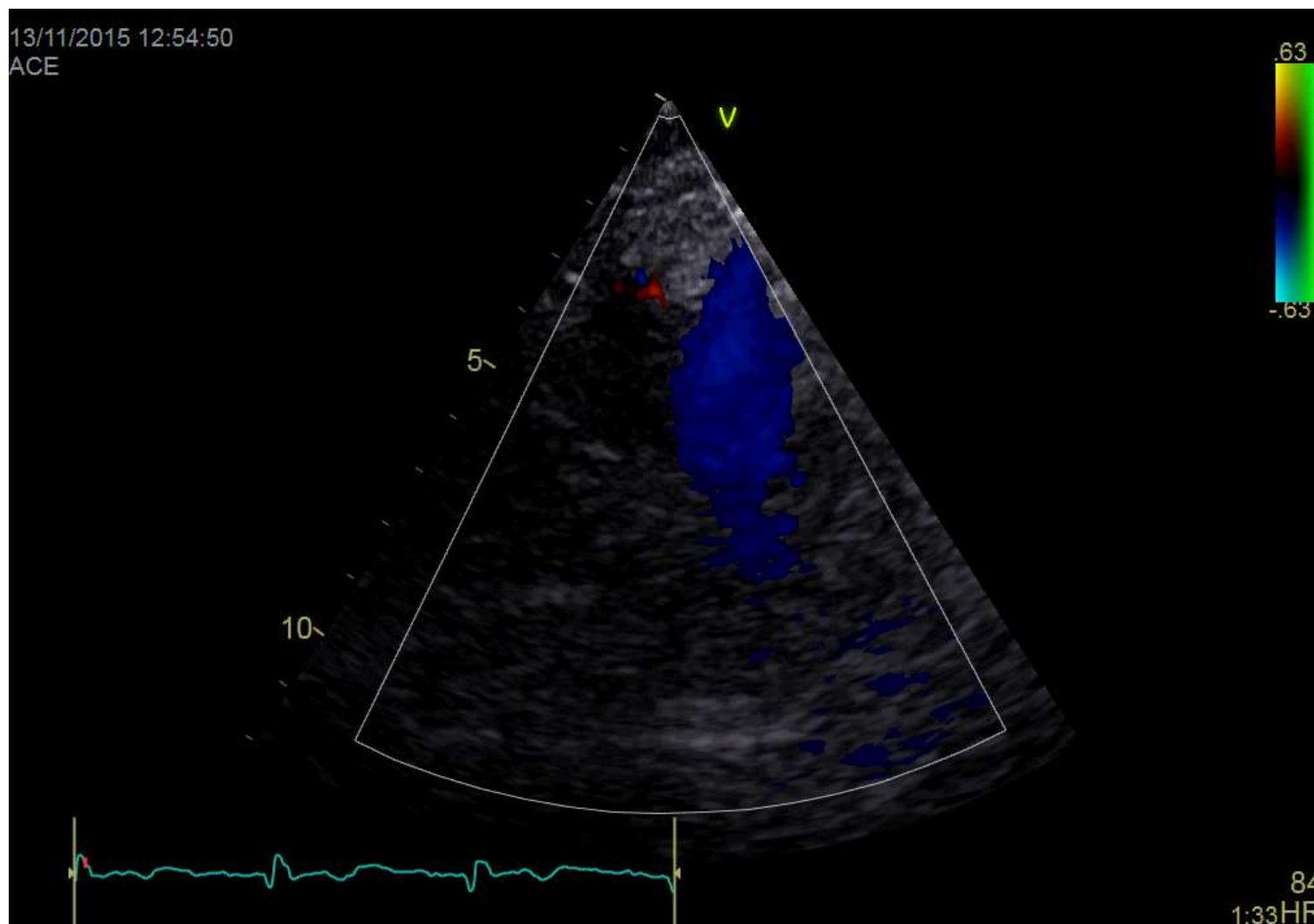

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

Pacientka č.1, suprasternální projekce, vizualizace PLVCS

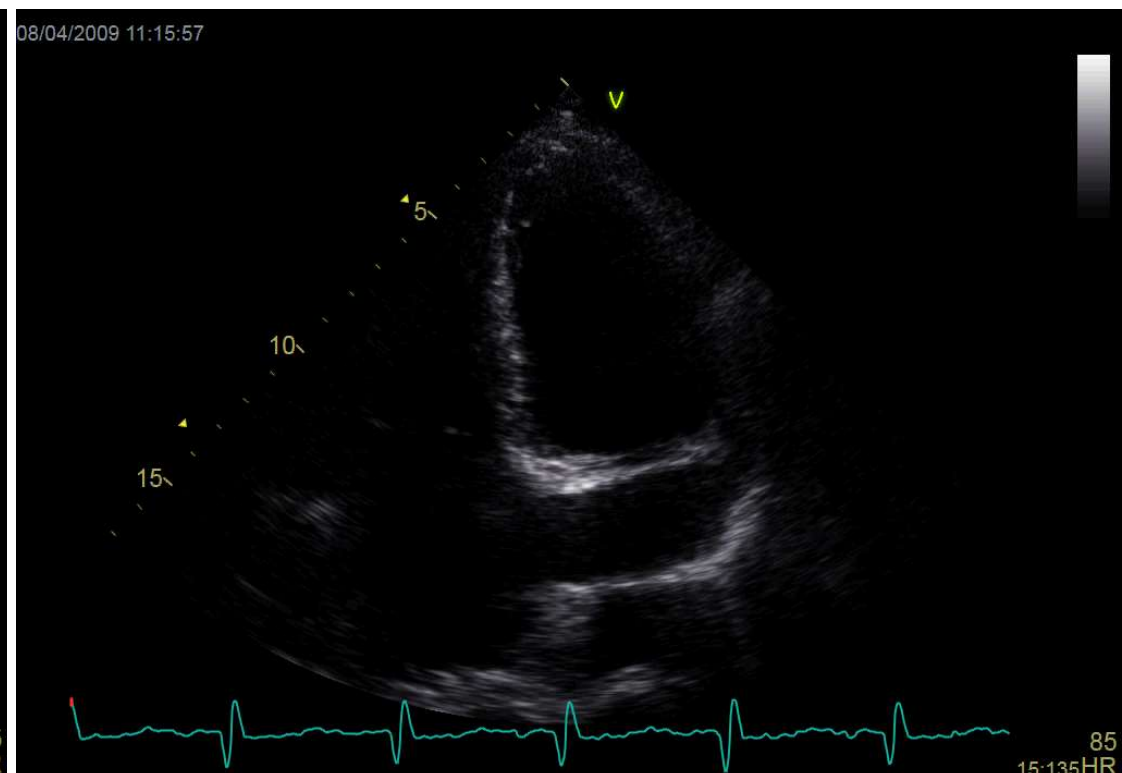
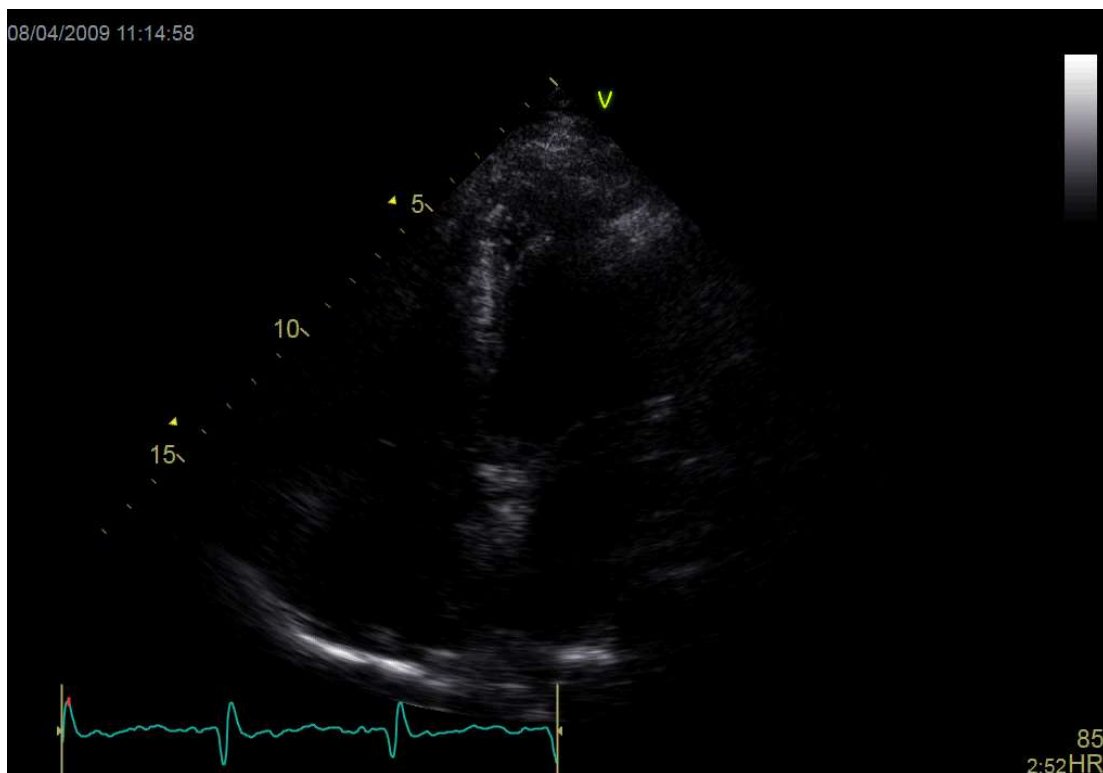

Pacient č.2

Dilatace pravostranných oddílů

**Dilatace koronárního sinu
s kontrastním průkazem PLVCS**

Vysvětluje přítomnost PLVCS dilataci pravostranných oddílů?

- 1) Ano
- 2) Ne

Vysvětluje přítomnost PLVCS dilataci pravostranných oddílů?

- 1) Ano
- 2) Ne**

**PLVCS ústící do koronárního sinu
nemá hemodynamický dopad !**

PLVCS $\neq$ dilatace pravostranných oddílů

Dilatace pravostranných oddílů + PLVCS

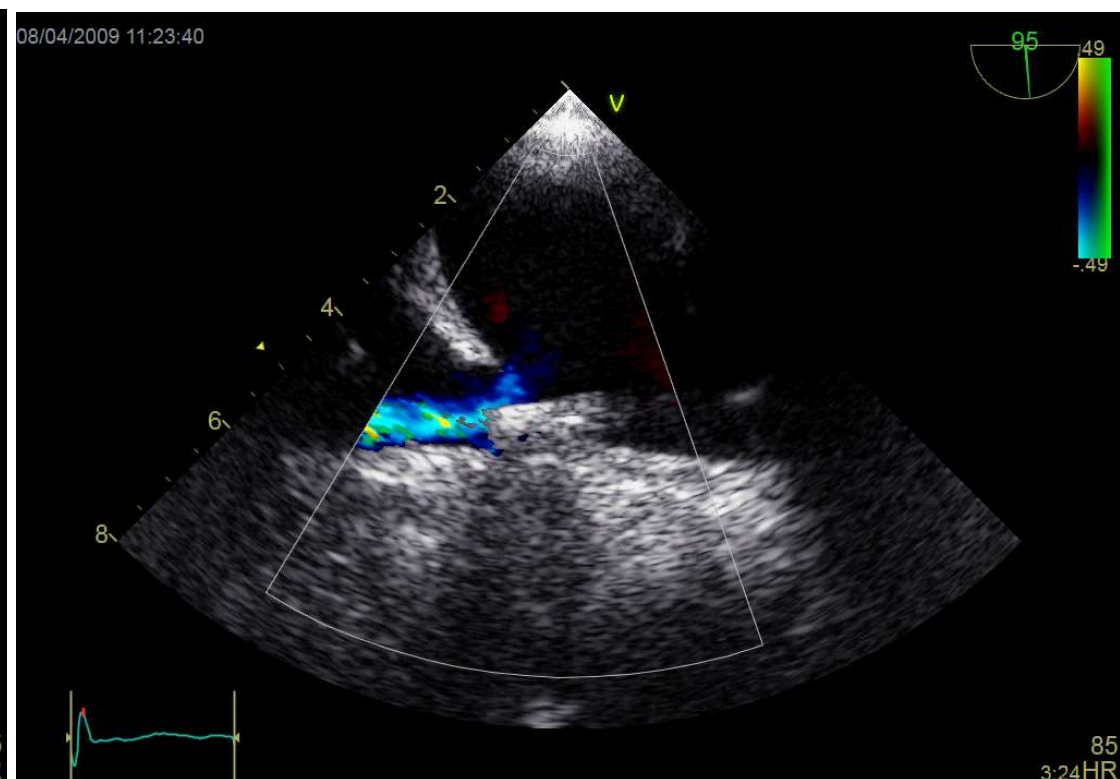
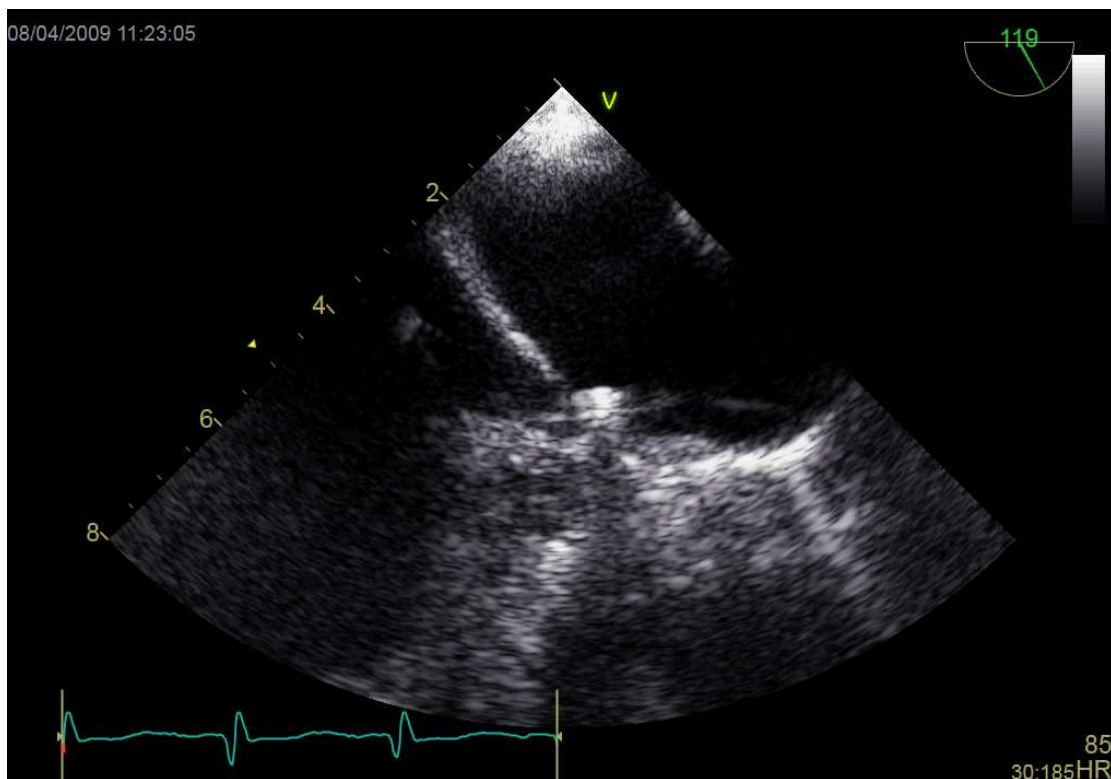
pátrat po příčině této dilatace !!!

(zkratová vada, plicní hypertenze, těžká TR ...)

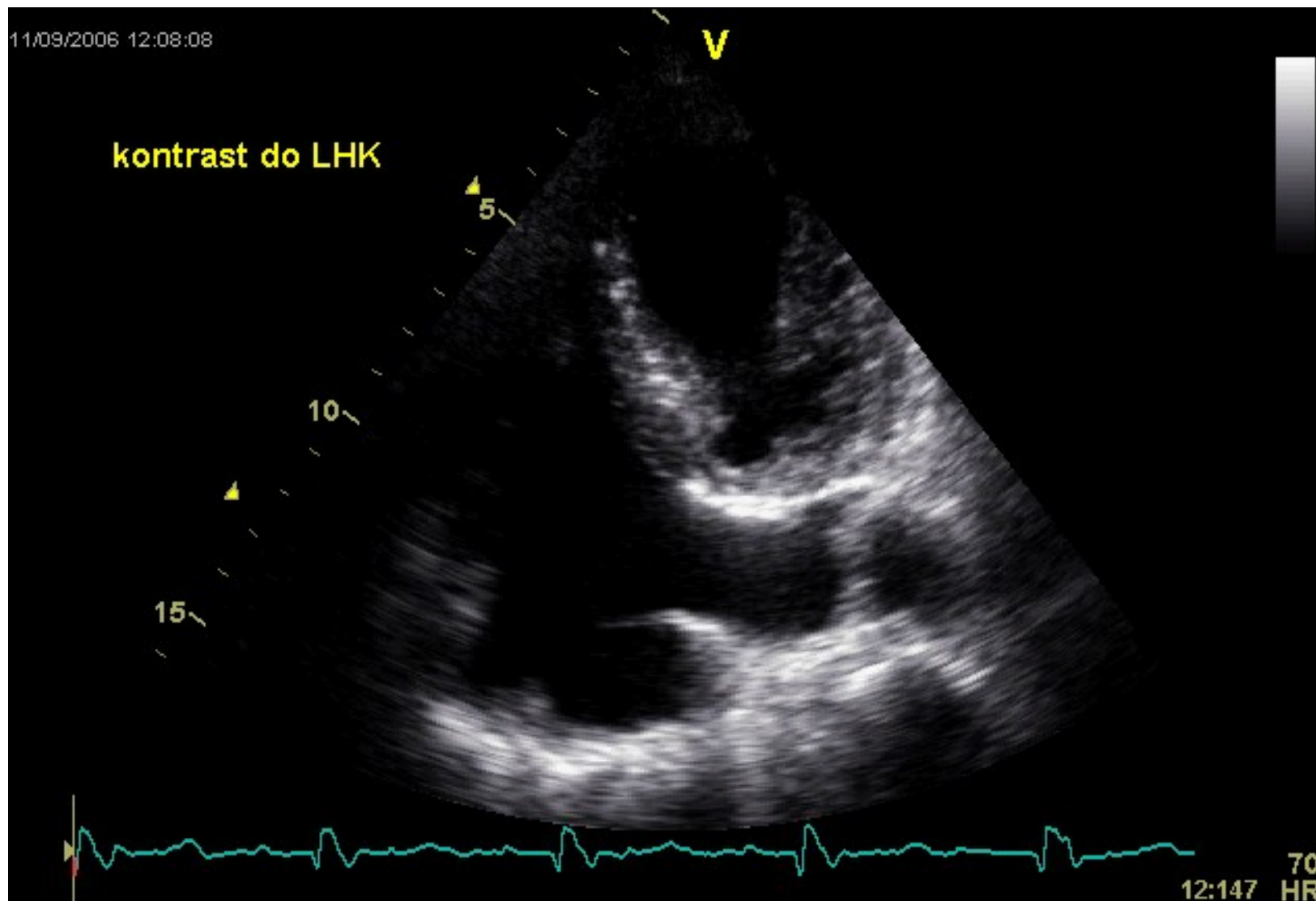
Pacient č.2: PLVCS + dilatace pravostranných oddílů

Defekt seta síní typu sinus venosus superior s významným L-P zkratem

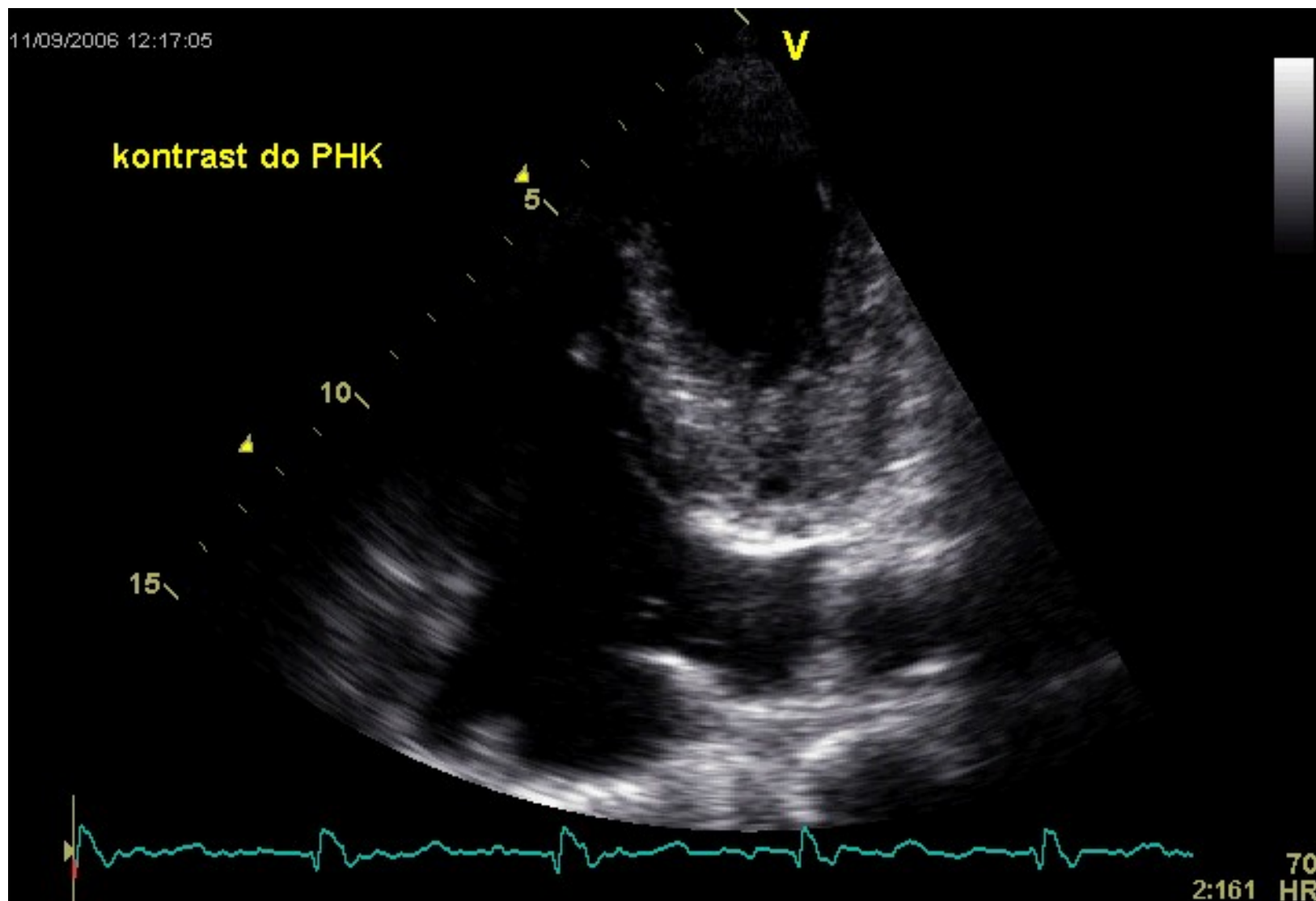

Pacientka č.3

Pacientka č.3

Jak je to možné ?

- 1) Stp. chirurgické redirekci horní duté žíly do koronárního sinu
- 2) Defekt septa síní- nezastřešený koronární sinus
- 3) Ageneze pravostranné VCS, tj. přítomnost izolované PLVCS

Jak je to možné ?

- 1) Stp. chirurgické redirekci horní duté žíly do koronárního sinu
- 2) Defekt septa síní- nezastřešený koronární sinus
- 3) **Ageneze pravostranné VCS, tj. přítomnost izolované PLVCS**

Perzistující levostranná VCS

- vzácná anomálie - 0,3% obecné populace,
ale 3-10% u jedinců s další vrozenou srdeční vadou
- nejčastější vrozená anomálie žilního systému v hrudníku
- v 80-90% případů drénována do koronárního sinu, jinak do levé síně
(přímo, přes plicní žíly nebo v podobě nezastřešeného koronárního sinu)
- V 10-20% případů izolovaná PLVCS (ageneze pravostranné VCS)
- 40% jedinců s PLVCS: - další vrozená srdeční vada
(defekt septa síní, koarktace, bikuspidie,
cor triatriatum, ostiální atrézie koronárního sinu)
- nebo extrakardiální (atrézie jícnu)

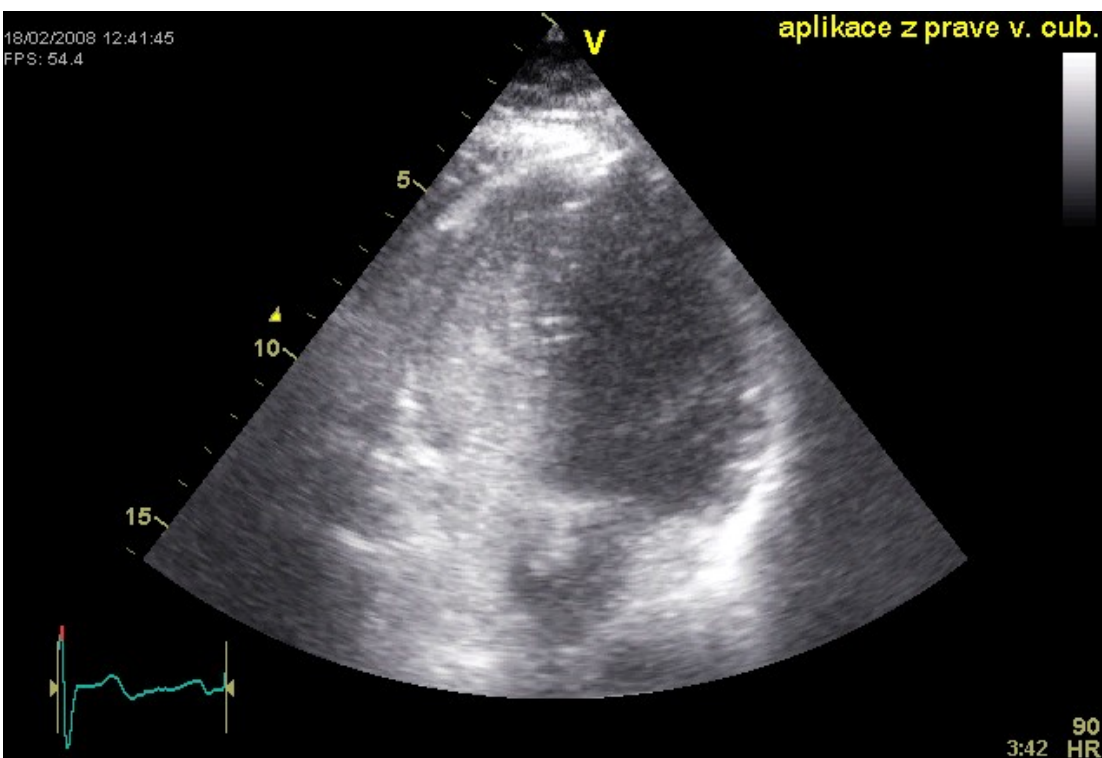
Klinický význam PLVCS

- Popisovány abnormality sinusového uzlu, resp. převodního systému, vztah k fibrilaci síní
- Komplikované zavádění elektrod ICD, trvalého kardiostimulátoru (zvl. izolovaná PLVCS), Swan-Ganzova katétru
- Důležitá znalost před kardiochirurgickým výkonem: retrográdní kardioplegie může být neefektivní (PLVCS = relativní kontraindikace retrográdní kardioplegie)
- PLVCS ústící do levé síně: 1) možnost paradoxní embolizace
2) podání léků přímo do velkého oběhu

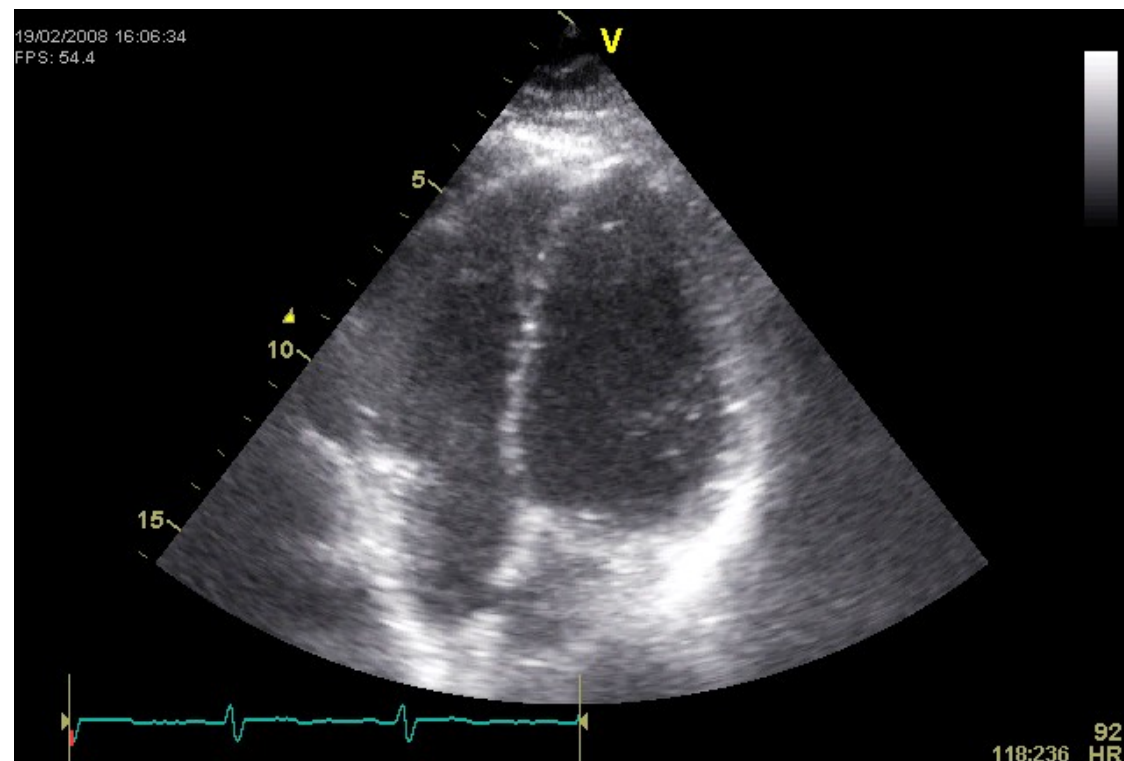

PLVCS ústící do levé síně jako příčina CMP

Kontrastní látka do PHK

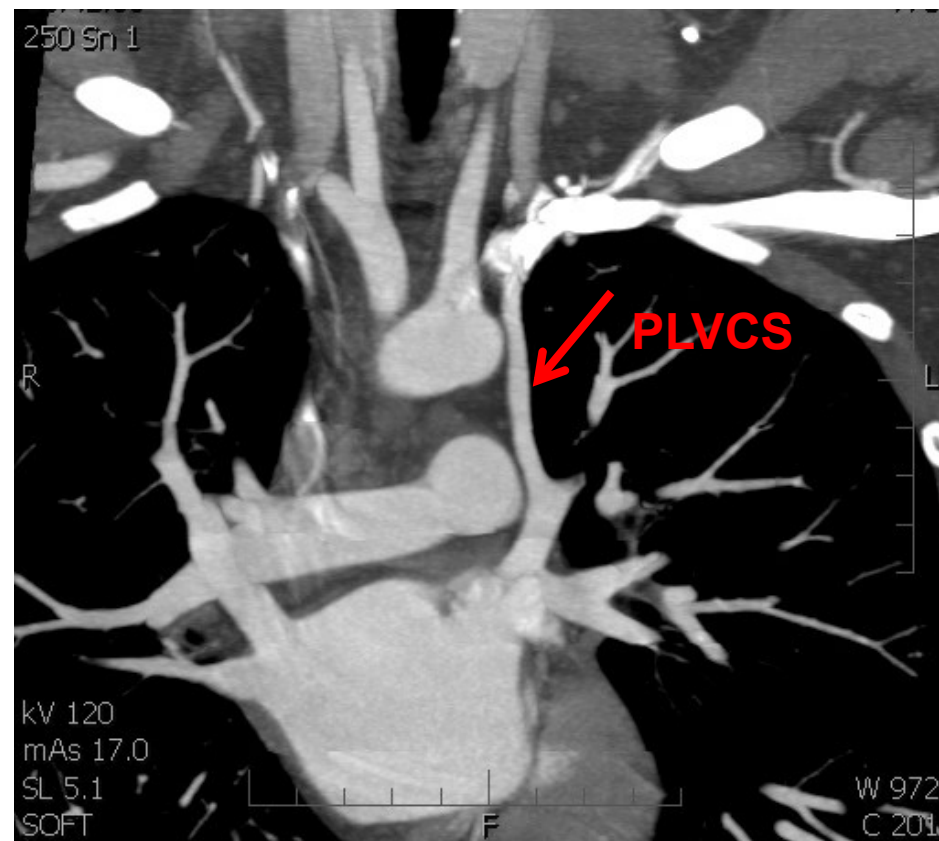
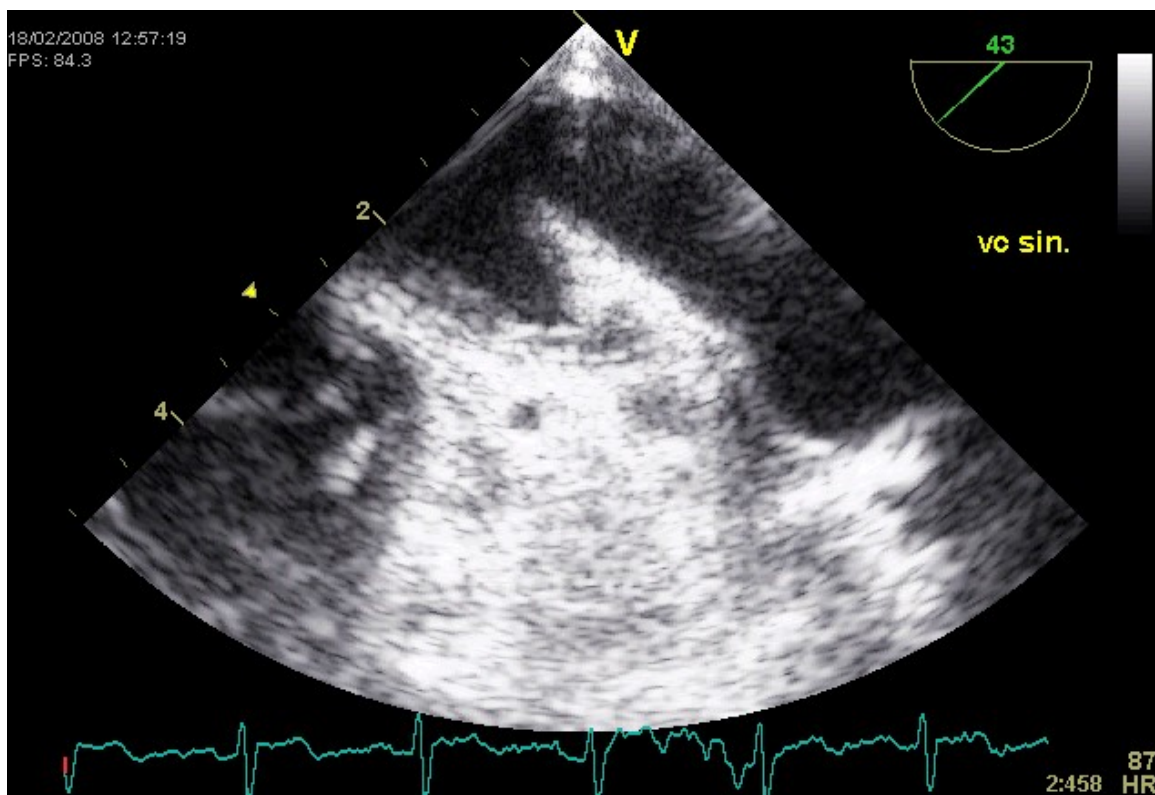
Kontrastní látka do LHK

PLVCS ústící do levé síně jako příčina CMP

TEE: kontrastní látka do LHK

Závěry - doporučení

- Nález dilatace koronárního sinu → potvrdit přítomnost PLVCS podáním natřepaného F1/1 do žíly na LHK, resp. i na PHK (vyloučení možnosti ageneze pravostranné VCS)
- Při nálezu PLVCS pátrat po dalších vrozených vadách (PLVCS ≠ dilatace pravostranných oddílů)
- Uvést nález PLVCS do zprávy pacienta v souhrnu jeho diagnóz !!
  - znalost pro implantaci kardiostimulátoru/ICS, kardiochirurgický výkon, ...
- Při echokg vyšetření nemocných s CMP provádět kontrastní vyšetření přes žílu na LHK → vyloučení PLVCS ústící do levé síně (možnost paradoxní embolizace)

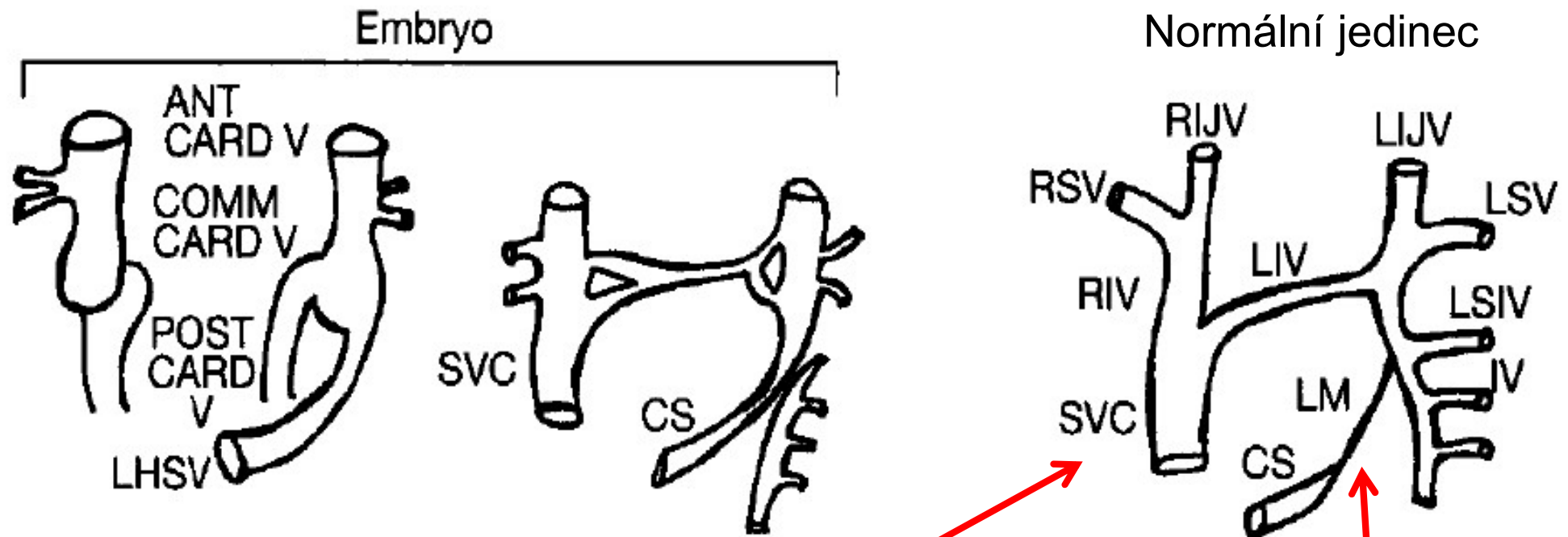
Konflikt zájmů ve vztahu k tématu sdělení

	Nemám konflikt zájmů	Mám konflikt zájmů	Specifikace konfliktu (vyjmenujte subjekty, firmy či institutce, se kterými Vaše spolupráce může vést ke konfliktu zájmů)
Zaměstnanecký poměr	☒	☐	
Vlastník / akcionář	☒	☐	
Konzultant	☒	☐	
Přednášková činnost	☒	☐	
Člen poradních sborů (advisory boards)	☒	☐	
Podpora výzkumu / granty	☒	☐	
Jiné honoráře (např. za klinické studie či registry)	☒	☐	

Děkuji za pozornost !

Perzistující levostranná VCS: vznik

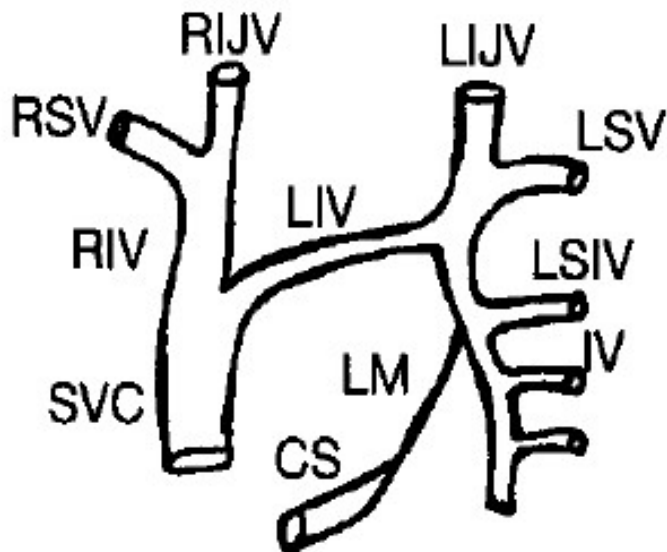

Pravá kardinální žíla → pravostranná VCS

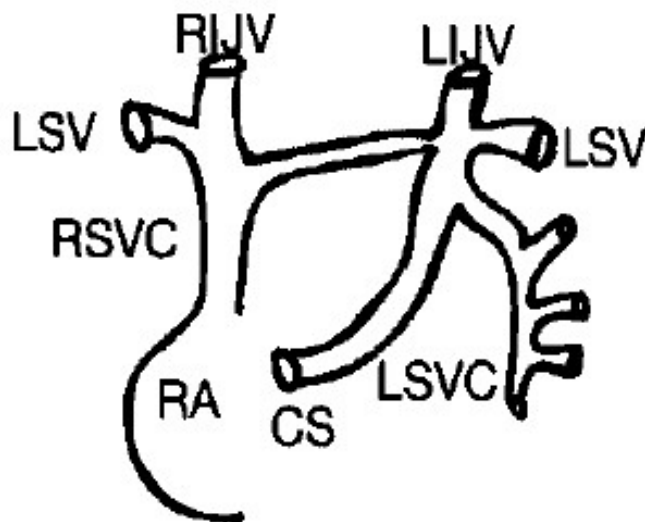
Levá kardinální žíla (Marshallova žíla) → ligamentum Marshalli

Perzistující levostranná VCS: vznik

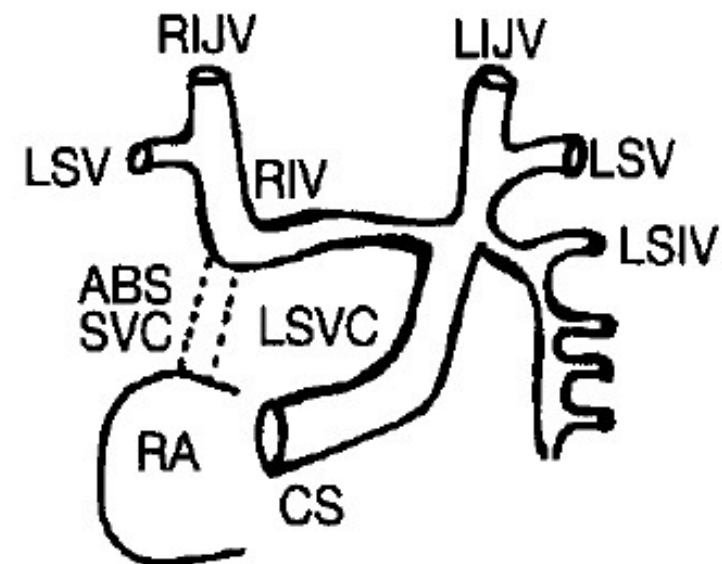
Normální jedinec

PLVCS

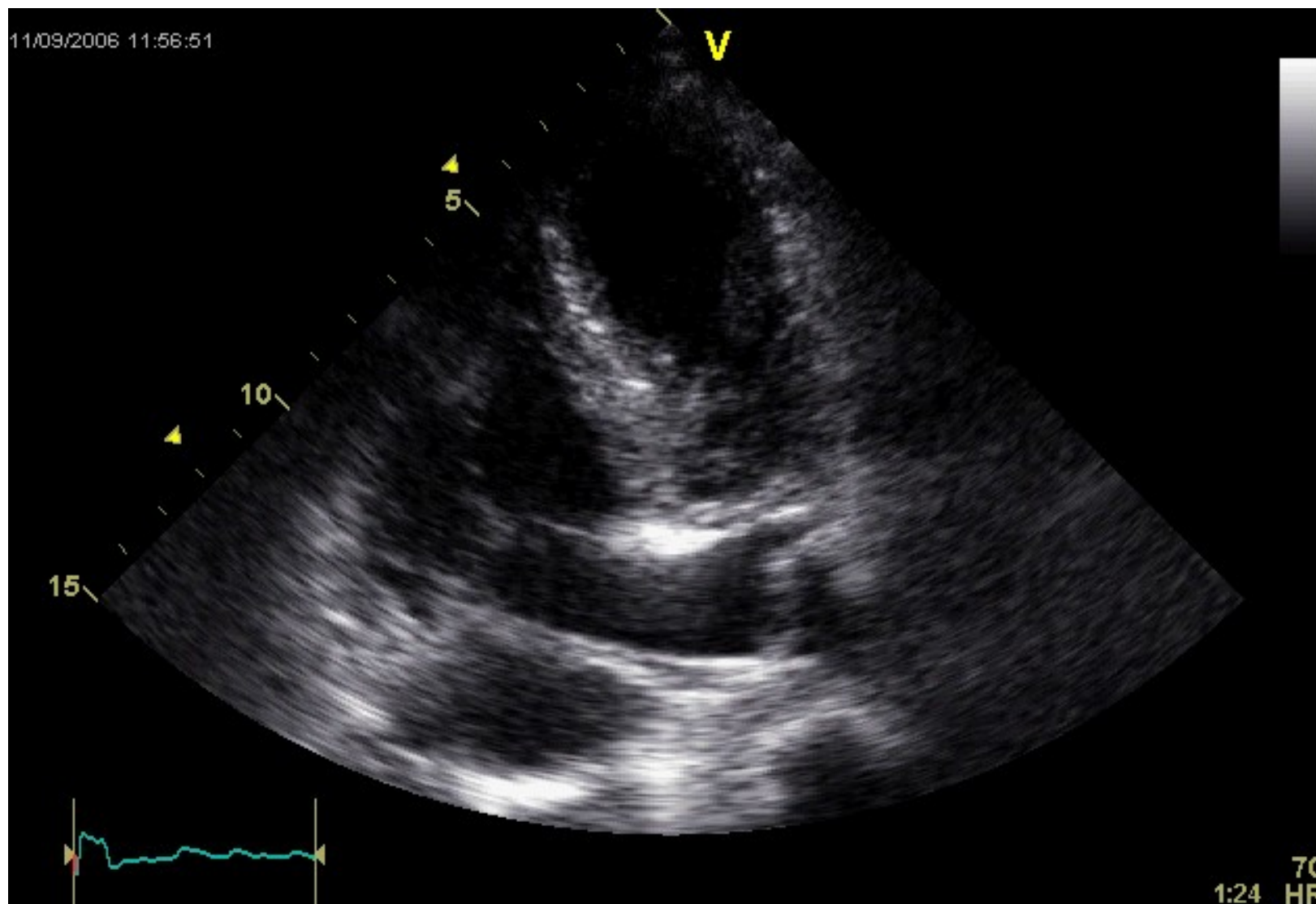
Izolovaná PLVCS

Pacientka č.3

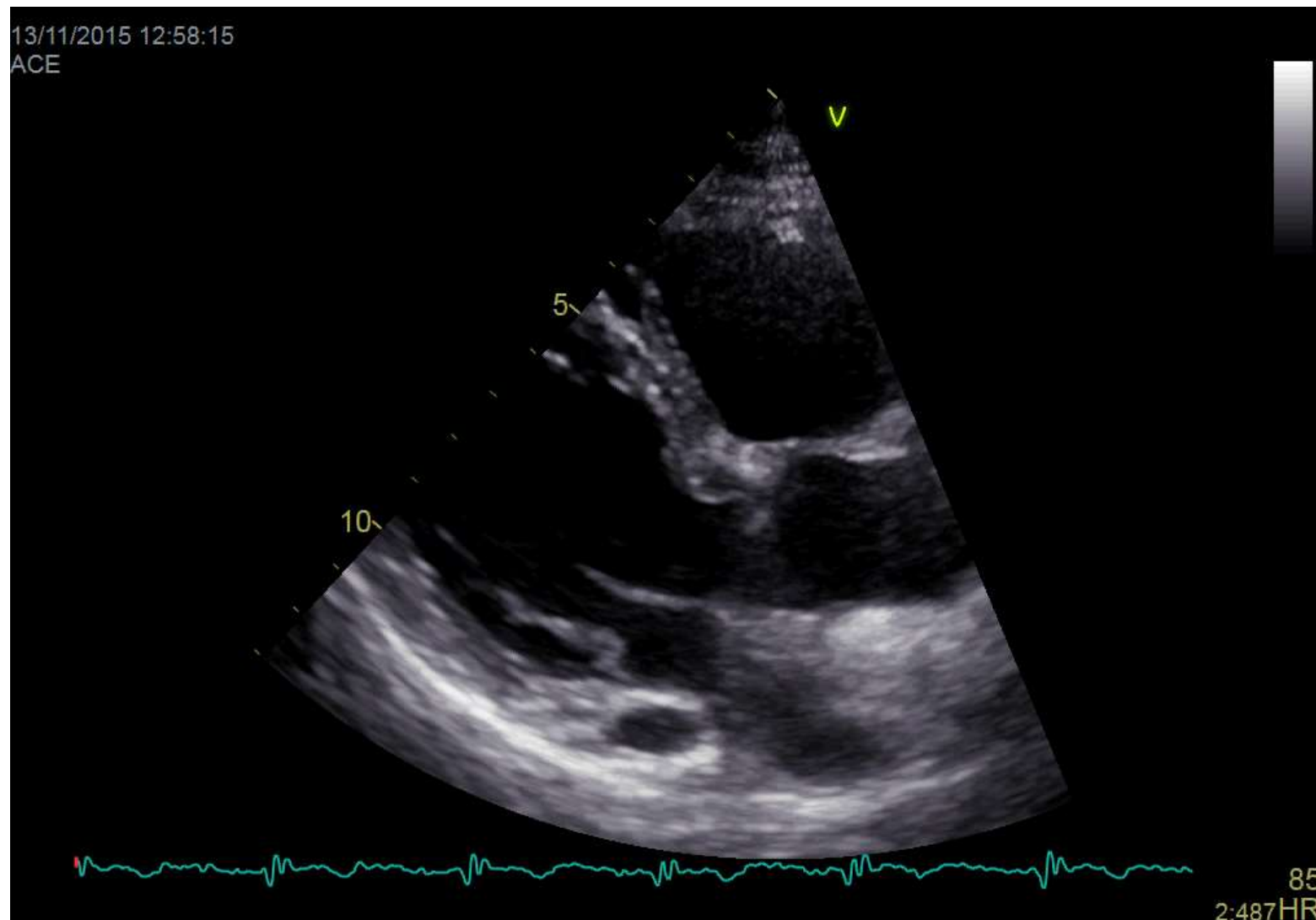

Pacientka č. 1, dilatace koronárního sinu

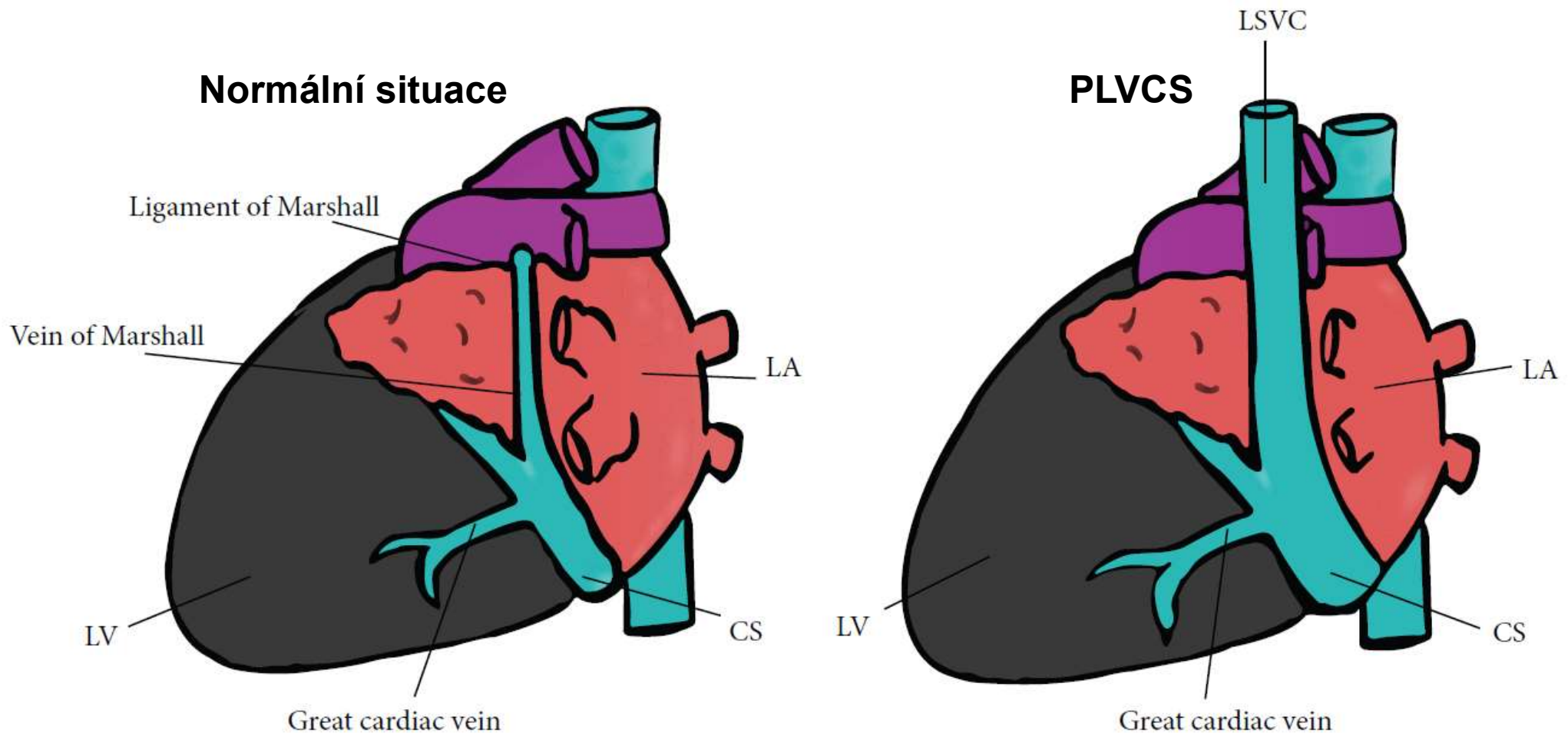
PLAx projekce

Projekce na vtok PK

Nejčastější příčina dilatace koronárního sinu = perzistující levostranná horní dutá žíla (PLVCS)

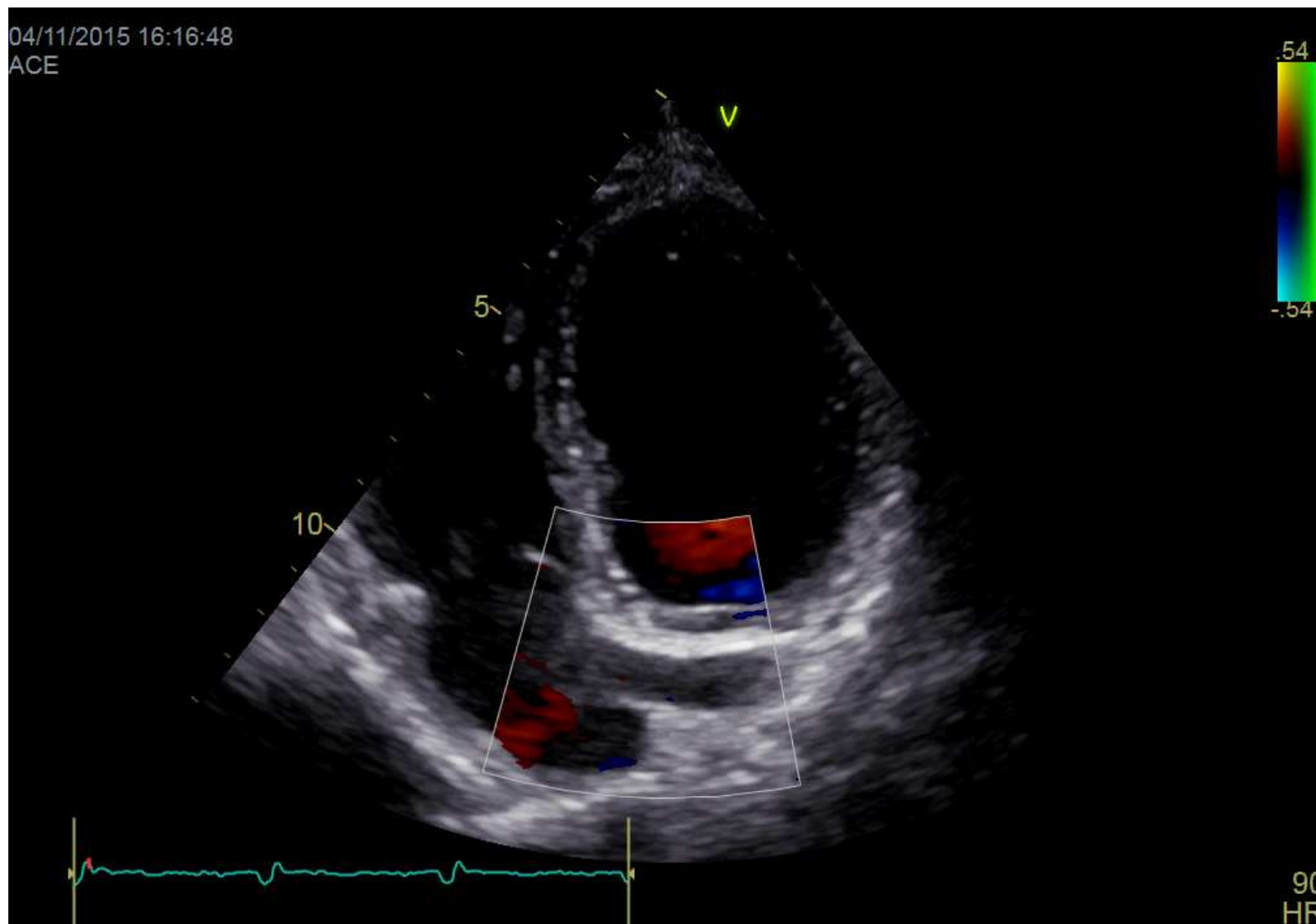

Kam ústí koronární sinus?

- 1) Pravá síň
- 2) Levá síň
- 3) Horní dutá žíla
- 4) Pravá komora

Dilatace koronárního sinu: sklon A4C projekce dozadu

Dilatace koronárního sinu

- PLVCS
- Zvýšený tlak v pravé síni
- Koronární A-V fistule
- Parciální anomální návrat plicních žil
- Nezastřešený koronární sinus

PLVCS

- 0,3% obecné populace, ale vyšší u pts s VSV- až 10%
- 40% jedinců s PLVCS má další VSV (ASD, bikuspidie, koarktace, ostiální atrézie koronárního sinu, cor triatriatum (zde častěji i absence RVCS)
extrakardiálně- atrézie jícnu
- Vzácná; ale nejčastější vrozená anomálie žil hrudníku
- LVSC s absencí RVCS- velmi vzácné
- V 80-90% drenáž do CS; jinak do LS (přímo nebo unroofed CS, if do IS_ léky vstupují přímo do systém.cirkulace / riziko paradox. Embolismu)

Perzistující levostranná VCS

40% jedinců s PLVCS má další VSV (ASD, bikuspidie, koarktace, ostiální atrézie koronárního sinu, cor triatriatum (zde častěji i absence RVCS)
extrakardiálně- atrézie jícnu

LVSC s absencí RVCS- velmi vzácné

V 80-90% drenáž do CS; jinak do LS (přímo nebo unroofed CS, if do IS_ léky vstupují přímo do systém.cirkulace / riziko paradox. Embolismu)

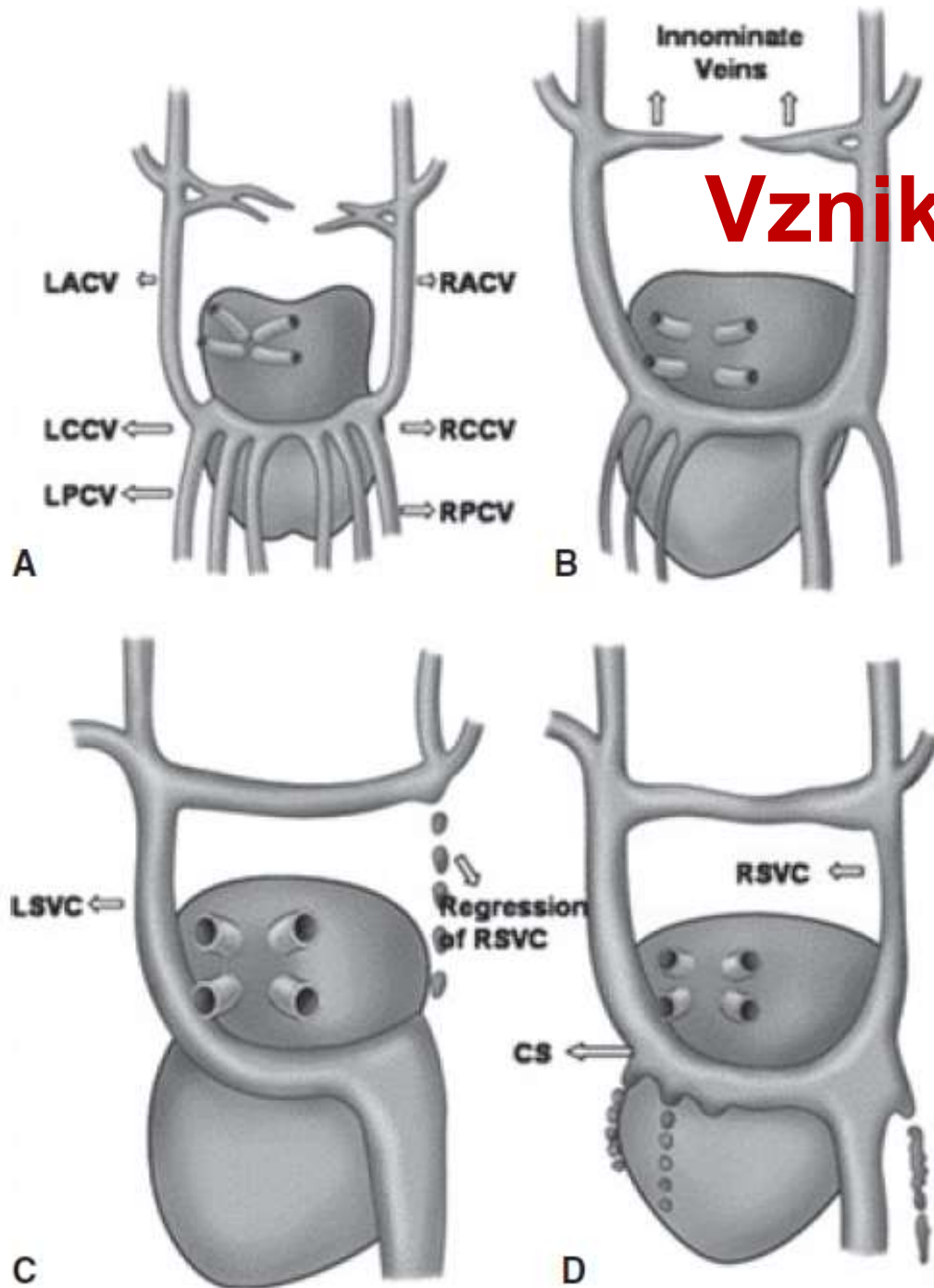

PLVCS

- Mohou být abnormality sinusového uzlu a převodního systému
- Komplikované zavádění PCM / ICD, Swan-Ganze (PCM ale lze takto úspěšně implantovat- již v roce 1971)
- Během KCH- PLVCS je relativní kontraindikace retrográdní kardioplegie

Vznik PLVCS

Figure 2. Developmental anatomy of the persistent left superior vena cava (SVC) as viewed from the posterior aspect of the heart (reproduced with permission from Elsevier, Ratliff et al.²⁹). **A.** Pairs of anterior and posterior cardinal veins draining into the embryonic heart via the right and left common cardinal veins. **B.** Development of bridging innominate vein connecting left and right anterior cardinal veins during 8 week of gestation. **C.** Regression of the right-sided SVC with persistence of left-sided SVC as a single SVC that drains the cephalic portion of the body including upper extremities. **D.** Right-sided SVC connected with the persistent left SVC via innominate vein in the postnatal heart. CS = coronary sinus; LACV = left anterior cardinal vein; LCCV = left common cardinal vein; LPCV = left posterior cardinal vein; LSVC = left superior vena cava; RACV = right anterior cardinal vein;

**TABLE 1. ECHOCARDIOGRAPHIC DIAGNOSIS
OF PLSVC AND ITS POSSIBLE VARIATIONS
WITH CONTRAST APPLICATION**

	<i>Normal</i>	<i>PLSVC with- out RSVC*</i>	<i>PLSVC with RSVC</i>	<i>PLSVC with unroofed CS</i>
Contrast from the left arm	RA	CS→RA	CS→RA	LA
Contrast from the right arm	RA	CS→RA	RA	LA

PLSVC: persistent left superior vena cava, RSVC: right superior vena cava, RA: right atrium, LA: left atrium, CS: coronary sinus.

* isolated PLSVC.

1

1

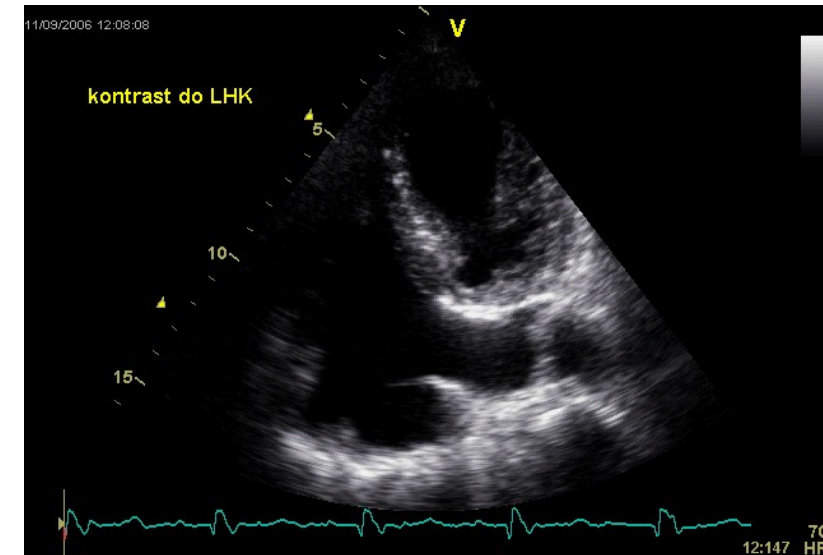
1

1

Dilatace koronárního sinu (> 11 mm)

a) dilatace CS bez L-P zkratu a bez dilatace pravostranných oddílů:

- izolovaná PLVCS ----->
- absence horní VCI s drenáží v. hemiazygos I. sin do CS,
drenáž hepatálních žil do CS

b) dilatace CS bez L-P zkratu,

s dilatací pravostranných oddílů:

- vysoký tlak v pravé síni
(trikuspidální regurgitace / stenóza,
těžká plicní hypertenze, dysfunkce pravé komory)

c) dilatace CS s L-P zkratem (s/bez dilatace pravostranných oddílů):

- nezastřešený CS, anomální návrat plicní žíly do CS, koronární fistula do CS;
PLVCS + jiný defekt septa síní

Pacientka č.3, TEE: ageneze pravostranné VCS

